

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
110. (1430.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,1544 ▲
1 amerikai dollár	2,8319 ▲
100 magyar forint	1,5637 ▲

Aktuális

2

Lada robbant Chişinăuban

Felrobbant tegnap egy orosz rendszámú autó Chişinău központjában. Feltételezések szerint bérnyilkossági kísérlet történt, amelynek a teniszszövetség elnöke volt a célpontja. A Lada típusú személygépkocsi akkor robbant fel, amikor Igor Turcan, a sport-szervezet elnöke megközelítette autóját.

Háttér

4

Posta: mennyiségtől minőségig

Erdélyi tájékoztatósi turnén vett részt az elmúlt hetekben Moldován József: a távközlési államtitkár a postai átszervezések szükségességéről, mikéntjéről tájékoztatta a háromszéki, szatmári, bihari polgármestereket, önkormányzati vezetőket.

Kultúra

8

Négycsillagos III. Richárd

Színházszerető közönségnek játszotunk: nemcsak a helyzetkomikumokat díjazták nevetéssel, hanem az árnyaltabb poénokat is – fogalmazott az ÚMSZ-nek adott interjúban Bogdán Zsolt. A kolozsvári színész a *III. Richárd* című drámával Dél-Koreában vendégszerepelt.

Vezércikk

3

Ráérünk arra még?

Amennyiben hosszú esztendőök balkáni vagy éppenséggel Pató Pál-os stílusa után (az „ej, ráérünk arra még”-et nevezhetjük így is, meg amúgy is) a régiók átszervezését egyetlen hónap alatt kell lebonyolítani, akkor a teljes romániai politikai elitnek lesz miért fognia a fejét, szónokoljon akár kormánypárti, akár ellenzéki színekben. Nagy politikai játszma kezdődik most, és egyáltalán nem babra megy a játék a Székelyföldön sem. ▶

Székedi Ferenc kelyföldön sem. ▶

Számkivetett füstölgők

A héten szavaznak a felsőházban a dohányzás teljes betiltásáról a közterületeken**Ha a jogszabály életbe lép, nem lehet majd cigarettázni az éttermekben, kávéházakban, teljesen füstmentessé válhatnak a romániai kocsmák**

Fotó: archív

A héten dönt a törvényhozás a dohányzás elleni törvény szigorításáról: maguk a honatyák is élesen vitatják a módosító javaslatokat. Ha a jogszabály életbe lép, nem lehet majd cigarettázni az éttermekben, kávéházakban, füstmentessé válhatnak a hazai kocsmák. A vendéglátósok nem aggódnak; úgy vélik: ha nem lesz kiskapu, és mindenki betartja a rendelkezést, akkor sem esik vissza a forgalmuk. A pedagógusok és az orvosok azonban arra figyelmeztettek: még mindig nem elég szigorú a hazai törvény, a dohányzás visszaszorítására tett erőfeszítések ellenkező hatást érhetnek el – a tiltott gyümölcs még kívánatosabb lehet. **7. oldal ▶**

Pambuccianék akadályoztatnak?

Cs. P. T.

▶ Újabb akadályok lassítják a kisebbségi törvény elfogadását – tudtuk meg tegnap Varga Attila képviselőtől, a jogszabályt tárgyaló emberjogi szakbizottság tagjától. A politikus tájékoztatása szerint a testület még nem kezdte el a tervezet vitáját, mert időközben a nemzeti kisebbségek Varujan Pambuccian vezette frakciója tegnap több módosító indítványt is benyújtott, amiről még egyeztetni kell. „Elvi szinten a kisebbségek több javaslatával egyetért az RMDSZ, de a törvény eredeti koncepcióját is érintik, tehát sok mindent felborítanak” – magyarázta az ÚMSZ-nek Varga. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Pálya nincs, csak pályadíj

▶ Fizetőssé válik jövőtől Románia összes autósztrádája. Az Országos Út- és Autópályaépítő Ügynökség vezérigazgatója, Daniela Drăghia tegnap megerősítette: az illeték már jövő év elejétől érvénybe lép, ráadásul az ország összes autópályáján. **6. oldal ▶**

Anca Boagiu szállításiügyi miniszter szemléli a sztrádaépítést Fotó: Mediafax

Megyézési „számháború”

M. Á. Zs.

▶ Nem tud megegyezni a Demokrata Liberális Párt (PDL) és az RMDSZ az új területi-közigazgatási egységek számáról: a nagyobbik kormánypárt 8-12 megyét javasol, a szövetség 14-16 egységbe tagolná a mostani 41 megyét. „Nem tárgyaltunk a koalícióban a régiók számáról, nem ismerem a PDL javaslatát. Tárgyalási alapként az általunk benyújtott régióátszervezési törvénytervezetet tartjuk” – fogalmazott tegnap Kelemen Hunor szövetségi elnök. Hozzátette: a jelenlegi nyolc fejlesztési régiós rendszer nem működik, nincs koherencia a mesterségesen összekapcsolt megyék közt. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Röviden

„Hazaáruló” EP-képviselők?

Hazaárulás vádjával jelentette fel a Legfelsőbb Bíróságon a három erdélyi magyar európai parlamenti képviselőt a Polgárokat az Állami Visszaélésektől Védő Alapítvány (Facias), amiért azok támogatták a Székelyföld brüsszeli képviseleti irodájának megnyitását. A feljelentő szerint Tőkés László, Sógor Csaba és Winkler Gyula tette az alkotmányos rend megdöntésére irányuló cselekedetnek, illetve összeesküvésnek minősül.

Másodszorra gáncsolják el Dan Diaconescu pártalapítását

Második nekifutásra sem tudta bejegyeztetni politikai alakulatát a bukaresti bíróságon Dan Diaconescu, az OTV televízió tulajdonosa. A Nép Pártja – Dan Diaconescu nevű alakulat kezdeményezője öt napon belül megfellebbezheti a döntést. Daniel Fenechiu, a sajtómágnás ügyvédje szerint a pártalapítási dossziében nem találhattak kivetnivalót, csakis politikai magyarázata lehet a bíróság nemleges döntésének.

Életveszélyesen megsérült a jemeni elnök

Súlyos fejsérüléssel és égési sérülésekkel ápolják Rijádban a Jemenből kimenekített elnököt, írja a BBC. Ali Abdullah Szálehét Szaúd-Arábia fővárosának egyik kórházában ápolják, a korábban hittől jóval súlyosabbak, életveszélyesek sérülései: testének negyven százaléka megégett, és koponyatörést szenvedett a támadásban. Szombaton az elnökhöz közel álló források még arról beszéltek, hogy Száleh másodfokú égési sérüléseket szenvedett mellkasán és arcán, és hogy szíve alatt pár centiméterrel eltalálta egy repesz.

Alábecsülték a fukusimai szennyezést

A japán kormány tegnap megduplázta a sérült fukusimai atomerőmű okozta sugár-szennyezés becslést mértékét. A tokiói vezetés bejelentette továbbá, hogy a március 11-i földrengést követő szökőár a korábbi becslésnél nagyobb kárt okozott a Fukusima 1. atomerőműben. A japán Nukleáris Ipari és Biztonsági Ügynökség (NISA) kedden közzétett jelentésében rámutatott, hogy a korábbi becsléshez képest kétszer annyi sugárzó anyag került a levegőbe a japán természeti csapás után. Ez a csernobili katasztrófa során felszabadult szennyezés egyötödét jelenti a korábban megállapított egytizedhez képest.

Obama támogatja Ban Kimun újráválasztását

Barack Obama amerikai elnök támogatja Ban Kimun ENSZ-főtitkár (képiünkön) újráválasztását, és úgy véli, Ban jelentős reformokat hajtott végre egy olyan intézményen belül, amely ugyan kívánivalókat hagy maga után, de nélkülözhetetlen – közölte a Fehér Ház. Obama támogatása jelentős lökést ad, hogy a 66 éves volt dél-koreai külügyminiszter - akinek még nincs kihívója - elnyerje a megbízatást második mandátumára. „Ban Kimun vezetése alatt

az ENSZ kulcsfontosságú szerepet játszott világszerte a válságok és kihívások megoldásában” – hangsúlyozta Jay Carney fehér házi szóvivő közleményében.

Felrobbant egy Lada Chişinăuban

ÚMSZ

Felrobbant egy orosz rendszámú autó a moldovai főváros, Chişinău központjában tegnap, egyes feltételek szerint bérnyilkossági kísérlet történt, amelynek az ország teniszszövetségének az elnöke volt a célpontja. Marina Tauber, a moldovai teniszszövetség alelnöke újságíróknak elmondta, hogy az irodájuk közelében parkoló Lada típusú személygépkocsi akkor robbant fel, amikor Igor Ţurcan, a sport-szervezet elnöke a saját autóját megközelítette. A robbanásnak akkora ereje volt, hogy a környéken lévő járműveknek kitértek a szélvédőik. A rendőrség közlése szerint a detonáció letépte a sportszervezeti elnök lábát, a férfi a kórházban behalt sérüléseibe.

Lesz második forduló a moldovai fővárosban

Második fordulót tartanak Chişinăuban a főpolgármester megválasztására. A vasárnapi helyhatósági választásokon leadott szavazatok megszámlálásakor kiderült, hogy egyetlen jelölt sem szerezte meg a voksok abszolút többségét. A kommunisták jelöltje, Igor Dodon 48,02 százalékot szerzett, míg a nyugatbarát Dorin Chirtoacă eddigi polgármester 46 százalékot. A helyhatósági választásokat összességében a kommunisták nyerték Moldova Köztársaságban.

Tauber elmondta, hogy az utóbbi időben nagy nyomás nehezedett rájuk. Azt nem mondta meg, hogy kinek a részéről. Hangoztatta ugyanakkor: meggyőződése, hogy bérnyilkosságot kísértek meg a szövetség elnöke ellen.

Igor Ţurcan a fővárosi polgármesteri tisztségért induló Mihai Godea választási kampánystábját vezette. A Liberális

Demokrata Párt jelöltje tegnap kijelentette: „egyértelmű”, hogy a teniszszövetség alelnöke politikai gyilkosság áldozata volt. „Engem is megfenyegettek korábban, csak nem panaszkodtam, mert nem szokásom” – mondta a politikus. Godea azt állítja, hogy a felrobbant autóban olyan fémdarabokra találtak, amelyek csakis pokolgépből származhattak. ◀

A személygépkocsi a moldovai főváros központjában, a kínai nagykövetség épülete előtt robbant fel

Románia „schengeni hete”

Cs. P. T.

A román belügyminiszter „99 százalékos esélyt” lát arra, hogy Románia még ebben az évben csatlakozzék a Schengentérséghez. Traian Igaş ezt tegnap nyilatkozta, egy nappal azelőtt, hogy a kérdésről az Európai Parlament (EP) is szavaz. Románia és Bulgária csatlakozásáról tegnap este kezdődött vita az EP plenárisában arról, hogy teljesít-e a két ország a határok nélküli térséghez való csatlakozás feltételeit. A végső döntés azonban a hétvégén üléselő uniós belügyminiszterek tanácsa hozza meg.

Traian Igaş szerint Románia „vitán felül” teljesíti a csatlakozás feltételeit, s ezt igazolják az ország

felkészültségéről írott jelentések is. „Tudjuk, hogy a kérdésről politikai döntés születik majd, de úgy vélem, hogy valamennyi uniós tagállam értékeli majd Románia erőfeszítéseit” – fogalmazott a tárcavezető.

A belügyminiszter jelezte, az ország Schengen-csatlakozását támogatja az EU soros elnökségét jelenleg betöltő Magyarország, illetve az elnökséget július elsejétől átvevő Lengyelország is.

Mint ismert, Románia csatlakozását több uniós tagállam – elsősorban Franciaország és Németország – az igazságszolgáltatás reformja terén elért eredményekhez köti. Az Európai Bizottság júniusban fogad el új jelentést a román igazságszolgáltatás helyzetéről. ◀

Traian Băsescu az FT-nek: még az idén csatlakozunk

Traian Băsescu is úgy látja, hogy Románia még ebben az évben becsatlakozhat a Schengen-övezetbe. Erről a kétnapos londoni találkozón tartózkodó román államfő a *Financial Times*-nak adott interjúban beszélt. A politikus reményét fejezte ki, hogy az uniós tagállamok nem fűznek „újabb feltételeket” az ország csatlakozásához. Az államfővel készült interjúval egy időben a *Financial Times* arról közölt cikket, hogy „évekbe telhet”, amíg Románia csatlakozhat a Schengen-térséghez. A lap brüsszeli forrásokra alapozta ezt az információt. „Annyira megrendült az Európai Unió bizalma a román és a bolgár jogrendszerben, hogy igencsak kérdéses a két ország csatlakozása” – nyilatkozta az FT-nek egy nevével elhallgatott diplomata.

Kadhafi kitart „mindhalálig”

Hírösszefoglaló

Moammer Kadhafi líbiai vezető megesküdtött egy keddi beszédében, hogy mindhalálig kitart. Az állami televízióban – de csak hangüzenet formájában – elhangzott beszédben kijelentette: „nem borulunk térdre”, „nem adjuk meg magunkat”. „Egyetlen választásunk van, itt fogunk maradni a hazánkban, élve vagy halva” – mondta, és ellenállásra szólította fel a líbiaiakat. A beszéd mindössze egy órával azután hangzott el, hogy Tripolit egy újabb, heves légítámadás érte tegnap délután. A televízió szerint „intenzíven és folyamatosan” bombázták a Báb-el-Azizija kormányzati épületegyüttest, amely lángokban áll. A robbanásokban elpusztultak a környező épületek és az infrastruktúra is. „Erősebbek vagyunk, mint az ő rakétáik, erősebbek, mint a repülőgépek, és a líbiai nép szava hangosabb, mint a robbanások” – mondta Kadhafi megszokott, szenvedélyes stílusában. Kijelentette: kész 250 vagy 500 ezer embert is átküldeni az országon, hogy tisztítsák meg a fegyveres bandáktól. Ez utóbbi szavakkal az ország keleti felét kezükben tartó felkelőkre utalt. „A bombázás közel van hozzám, de ellenállok” – mondta a politikus, aki telefonon hívta föl a stúdiót egy ismeretlen helyről. „Akár mártírok leszünk, akár megölnek bennünket vagy öngyilkosságot követünk el, teljesíteni fogjuk a történelem által ránk rótt kötelességünket” – hangsúlyozta. Az előre be nem jelentett beszéd után pár perccel ismét robbanások hallatszottak Tripoliban. Ezzel egy időben az amerikai elnök kijelentette, hogy mindaddig nyomást fognak gyakorolni Kadhafira, amíg nem távozik a hatalomból. ◀

OTP-s oktatási támogatás

Hírösszefoglaló

Az OTP közvetítésével folyósítja Budapest a gyermekeiket anyanyelvükön taníttató magyar szülőknél az oktatási támogatást – számolt be az MTI-nek Ulicsák Szilárd. A Bethlen Gábor Alap vezetőjének tájékoztatása szerint május 4-én hirdették meg az oktatási-nevelési támogatásokról szóló pályázatot, a közel ötmilliárd forintos keretből iskolakezdesre minden határon túli régióban kifizetik a támogatásokat. Ulicsák Szilárd elmondta, hogy partnerként az OTP-bankot vonták be, és a pénzügyintézetet úgy tárgyalnak, hogy az utalások ingyenesen történhessenek, se postaköltség, se készpénzfelvételi költség ne terhelje az érintetteket. Ezzel számításai szerint átlagosan 5-8 százalékos forrás takarítható meg. Kiemelte: többlépcsős szűrő után a döntés a támogatásokról Budapesten történik majd. Mint ismeretes, a romániai szülőknél ezentúl nem az Iskola Alapítványhoz, hanem a Romániai Magyar Pedagógusszövetséghez kell fordulniuk pályázataikkal. Az RMDSZ szerint a budapesti kormány egy korábbi

román-magyar államközi szerződést szegett meg azáltal, hogy a pedagógusszövetségre ruházta az oktatási támogatási program romániai lebonyolítását. A kérdésnek eredetileg a múlt héten üléselő román-magyar egyes bizottság napirendjén is kellett volna szerepelnie, ám végül nem tárgyaltak róla a felek. Márton Árpád képviselő, a román delegáció tagja korábban lapunknak elmondta, budapesti ülésen a testületnek csak a magyar fél által felvetett kérdéseket volt ideje áttekinteni, a román fél javaslati egy későbbi találkozón kerülnek majd terítékre.

Mint ismert, a határon túli magyar szervezetek 1,2 milliárd forintos keretre adhatnak be kérelmet a Bethlen Gábor Alaphoz. Az 1,2 milliárdos kereten belül 200 millió forint áll rendelkezésre kis összegű határon túli pályázatokra, azaz itt 600 ezer forint a legnagyobb kérhető összeg, ez a helyi pályázatokra eleendőnek bizonyult korábban is. A központi pályázatoknál 600 ezer és 5 millió forint között lehet kérelmet beadni. Pályázni lehet nyári programokra, hosszabb, egy éven túl húzódo programozatokra. ◀

Régiós „számháború”

Folytatás az 1. oldalról

„A jelenlegi fejlesztési régiók túl nagy területet fednek le, amikor 1997–1998-ban létrehozták őket, nem vették figyelembe a gazdasági, társadalmi és történelmi-kulturális szempontokat” – érvelt az RMDSZ elnöke.

Pénzhozó régiók

Egy nappal korábban Emil Boc miniszterelnök azzal az érveléssel nyerte meg a „régiosítás” számára a nagyobb koalíciós párt parlamenti frakcióit, hogy a jelenlegi megyés rendszer akadályozza a romániai régiófejlesztés számára 2013-tól elkülönített 10 milliárd eurós alap lehívását. A régóta ese-

dékes átszervezést Traian Băescu államfő nyomására „tűzte zászlajára” a kormányfő, akinek meg kell győznie a megyei adminisztrációkban dolgozó és az átszervezéssel állásukat elvesztő híveit az új rendszer előnyeiről. A témát az államfő tegnap Londonból is „melegen tartotta”, amikor brit üzletembereknek a bürokrácia csökkentésével és a döntések minél alacsonyabb szinten való meghozatalával indokolta a területi-adminisztratív átszervezés szükségességét.

Vita a hatáskörökről

A PDL-ből kiszivárgó információk szerint a nagyobbik kormánypártban két forgatókönyv

készült. Az egyik megszüntetné a mostani megyéket és lengyel mintára 3-4 millió lakosságú „vajdaságokra” osztaná az országot, amelyek közvetlen módon gyakorolnák hatáskörüket a helyi önkormányzatok fölött. A másik, kissé visszafogottabb terv szerint a kialakított 8-12 régiót a prefektúrákon keresztül irányítanák, de megmaradnának a jelenlegi megyék is, amelyek illesztőegységként” közvetítenének a régiós vezetés és a helyi hatóságok között.

Erdélyi Koszovó?

Az ellenzéki Szociál-Liberális Szövetség (USL) társelnökei, Victor Ponta és Crin Antonescu nem kommentálta a kormánypártok ál-

tal „bedobott” régióátszervezés kérdését. Elmondták, hogy szombaton ismertetik egységes álláspontjukat az ügyben.

Eközben számos ellenzéki megyei tanácselnök támadta a kezdeményezést. Liviu Dragnea szociáldemokrata főtitkár szerint „a PDL zavart akar kelteni” egy évvel a helyhatósági választások előtt. A Konzervatív Párt (PC) „magyar-szakértő” alelnöke, Bogdan Diaconu tegnap közleményben hívta fel a figyelmet arra, hogy Hargita, Kovászna és Maros megye egy régióba való csoportosítása „bevéltan az RMDSZ álmát és etnikai enklávéit teremtené Erdély szívében”. „Ezzel lovat adnánk a magyar szélsőségesek alá, ugyanis a magyar többségű területi egységre hivatkozva felerősödne az autonómia követelések” – fogalmazott Diaconu.

Brassóból is egy kicsit?

Kiss István, az MPP országos alelnöke szerint 12-13 régióra kellene újraszervezni Romániát közigazgatásilag, úgy, hogy a történelmi régiók szerepet kapjanak, ugyanis a másfél milliós térséget könnyebb lenne helyileg irányítani. A politikus úgy véli, az egészségügy, az oktatás, a gazdaság hanyatlík, tehát megbukott a központosított rendszer. Ezen változtatni kell, egyik lehetőség, hogy a cégek helyben adózzanak, a pénzeket ne a fővárosból osszák vissza, hanem helyben döntsék el, mire költik – mondta Kiss István. Az MPP az újonnan alakult közigazgatási régiók között szeretné látni a Kovászna, Hargita és Maros és Brassó megye egy részét magában foglaló Székelyföldet is, mint különálló régiót. ◀

Pambuccianék az akadály?

Folytatás az 1. oldalról

A képviselő a kisebbségek frakciójának részéről érkező indítványok között említette azt, hogy a jelenleg a miniszterelnöki hivatalhoz tartozó Etnikumközi Kapcsolatok Hivatala alakuljon át független hatósággá. A politikus nem titkolta, az RMDSZ-nek bosszúságot okoz ez a helyzet. „Nehezen, de sikerült meggyőznünk a nagyobb koalíciós partnert, hogy ne hátráltassa módosító javaslatokkal a munkát. Most pedig a kisebbségek frakciójának vannak ilyen igényei, amelyeket természetesen figyelembe kellene venniük” – mondta a képviselő.

Varga szerint a szakbizottsághoz továbbra sem jutott el a kormány álláspontja a kisebbségi törvénnyel kapcsolatban. Ezt ennek a hétnek az elejére ígerte korábban a miniszterelnök. „A dokumentumnak csak annyit kell tartalmaznia, hogy a kormány támogatja a törvényt, semmi egyéb. Nélküle formálisan nem kezdődhet meg a vita” – mondta az RMDSZ-es képviselő. Varga számításai szerint csupán jövő héten kezdődhet meg a szakbizottságban a törvény érdemi tárgyalása. Az már eldöntöttnek látszik, hogy a vitát a 19. cikkelytől folytatják a képviselők, tehát az előző paragrafusok elfogadottak tekinthetők. „Ha beindul a kormánypárti szavazógépezet, akkor elvileg

nem lesznek problémák. Azt azonban nem tudnám megjósolni, mikor fogadjuk el a jelentést” – mondta Varga Attila.

Kelemen Hunor, az RMDSZ szövetségi elnöke tegnap azt nyilatkozta: ha jövő héten nem sikerül elfogadni a szakbizottsági jelentést, a törvényért a kormány a parlament előtt vállal felelősséget. „Erről született egyezség a koalícióban” – tette hozzá a politikus. Varujan Pambuccian egyébként korábban azt nyilatkozta: a kisebbségek nem értenek egyet a felelősségvállalás módszerével.

Mint ismert, egy korábban aláírt koalíciós megállapodás szerint a kisebbségi törvényt a jelenlegi ülészak végéig kell elfogadnia a képviselőháznak. Kelemen Hunor korábban lapunknak kijelentette: „június végéig vagy lesz kisebbségi törvény, vagy nem lesz kormánykoalíció.” ◀

Varujan Pambuccian Fotó: Tofán Levente

HÁRIT: nem kell Dan Suci!

Kovács Zsolt

▶ A baróti polgármester kétes hírű román tanácsadója miatt tiltakoznak a háromszéki ifjúsági szervezetek. A Háromszéki Ifjúsági Tanács (HÁRIT) lapunkhoz is eljuttatott tiltakozó levelében kifejtik: döbbenettel vették tudomásul, hogy Nagy István baróti polgármester személyes tanácsadóként alkalmazta a magyarellenes kirohanásairól ismert Dan Suciut. Ajgel Ágnes, az ifjúsági szervezet kommunikációs alelnöke leszöge-

zi: aggodalmukat fejezik ki amiatt, hogy „az MPP oszlopos tagja egy olyan tanácsadót választott magának, aki mindent megtett a háromszéki ifjúság ellehetetlenítéséért, és akinek értékrendjébe csak egy sztriptíz táncos támogatása fért bele”. Nagy István baróti polgármester válaszul a sajtónak kifejtette: Dan Suciut szakértelme alapján választotta tanácsadója, alkalmazása pedig az ő mandátumára szól, hiszen a fiatalember nem a polgármesteri hivatal apparátusának része. ◀

MPP: Bölöni – nincs B terv

Antal Erika

▶ Ha nem vállalja Bölöni László a polgármesteri jelölést, a Magyar Polgári Pártnak (MPP) nincs másik terve arra, hogy kit jelölhetne Marosvásárhely polgármesterének. De az már eldöntött tény, hogy az MPP Maros megyei szervezete nem támogat egy esetleges RMDSZ-es jelöltet a helyhatósági választásokon. László György, az MPP megyei elnöke úgy véli, a magyar történelmi egyházak és a civil szervezetek az összefogás mellett tettek le voksukat. „Sokszor felvetődött, hogy mindannyian támogassuk az RMDSZ jelöltjét, de ez biztosan nem lesz, hanem közösen döntünk a jelöltről, ez az

egyetlen járható út. 2008-ban visszaléptünk az RMDSZ-es jelölt javára, aki elbukta a választást. Üdvözlöm Borbély László jó megoldás lenne, őt ugyanis az MPP javasolta 2008-ban, és 2012-re vonatkozóan is megerősítjük ezt. Mindent meg kell tennünk azért, hogy a marosvásárhelyi önkormányzatban az MPP-EMN-RMDSZ visszacserezze a többséget” – fogalmazott László György. Elmondta, ha Bölöni nem vállalja a jelöltséget, keresnek egy másik személyt, de hogy ki lenne a megfelelő jelölt, arról nem nyilatkozott a megyei MPP-elnök. „Nem gondolkodunk még a B tervben” – jelentette ki. ◀

Ráérünk arra még?

Az unió most megint beintett: ha lesz területi-közigazgatási átszervezés, akkor az elkövetkező években jön Romániába a tízmilliárd euró, persze lehívható pályázati pénzeként, ha vi-

Székedi Ferenc szont nem, akkor nyugodtan lehet tovább téblábolni a jelenlegi megyék keretében. Ugyanis már hosszú esztendőket teltek el, amióta Brüsszeltől sugallták: a nem jogi személyeknek tekinthető fejlesztési régiókat vagy utódjaikat át kell alakítani jogi személyiségekké, különben nem lehet kellőképpen kapcsolódni az uniói intézményrendszerhez. Az átalakításhoz tiszteletben kell tartani egész sor, a lakosságszámra, a gazdasági potenciálra, több más társadalmi vonatkozásra jellemző kritériumot, és az RMDSZ szakemberei ezeknek megfelelően már el is készítették a tizenhat régiós Romániára vonatkozó javaslatokat, amelyek alapján Hargita, Kovászna és Maros megye egyetlen régióhoz tartozna.

Csak hogy az államelnökkel folytatott tárgyalásokra igen fogékony nagyobbik kormánypárt véleménye szerint az országot nyolc vagy a legtöbb tizenkét régióra kellene felosztani, és ez alaposan feladja a leckét az elkövetkező napokban nem csupán az RMDSZ-nek, amely nyilvánvalóan szeretne földrajzi-etnikai szempontokat is megőrizni, hanem mindazoknak a megyéknek, ahol úgy érzik, hogy a vezetőségeknek menniük kell. Kevesebb számú régióban ugyanis – nevezhetik ezeket akár továbbra is megyéknek – jóval kevesebb megyei tanácsra és prefektúrára van szükség, nem beszélve az alárendeltségük alá tartozó intézmények sokaságáról és a tisztviselők tömkelegéről.

Ez megint csak fájdalmasan érinti a székelyföldi megyéket, hiszen azokban a térségekben, ahol a gazdasági élet pang, ott immár történelmi hagyományként általában felülmérétezik a közigazgatási apparátusokat, és ráadásul nagyapáról apára, apáról fiúra öröklődik az az életmód, miszerint valaki délután négyig egyik vagy másik közintézményben végzi a munkáját, majd gyorsan igyekszik hazafelé, hogy otthon is tudjon tenni-venni a háztájiban vagy éppen a mezőn.

Mindent összevetve azonban, amennyiben hosszú esztendő balkáni vagy éppenséggel Pató Pál-os stílusa után (az „ej, ráérünk arra még”-et nevezhetjük így is, meg amúgy is) a régiók átszervezését egyetlen hónap alatt kell lebonyolítani, akkor a teljes romániai politikai élitnek lesz miért fognia a fejét, szónokoljon akár kormánypárti, akár ellenzéki színekben. Nagy politikai játszma kezdődik most, és egyáltalán nem babra megy a játék a Székelyföldön sem. A szólamoknak most olyan konkrét tényekkel és cselekvésekkel kell szembesülniük, amelyekkel meg kell találni az egyensúlyhelyeztet: a jövőépítést, a térség európai fejlesztésének a képességét lehetőleg a népességi jellemzők arányteltőlódása nélkül kell biztosítani.

Alighanem jóval nehezebb ez, mint egy szobrot leleplezni. De sokkal fontosabb.

Román lapszemle

A megkerdezett politikusok közül Elena Udrea régiófejlesztési miniszter kapta annakidején a legkisebb érettségi jegyet: mindössze 7,93-as átlaggal büszkélkedhet. Cseke Attila egészségügyi miniszter úgy emlékszik, hogy érettségi oklevelén 8-as és 9-es közötti jegy szerepel. (România liberă) ▶ Másodállásban hajóépítési és tengeri szállítmányozási kérdésekben járatos törvényszéki szakértő Traian Băescu. Az elnöknek nemcsak neve szerepel a hivatalos bírósági katalógusban, de erről az igazságügyi minisztériumtól származó igazolvánnyal is rendelkezik. (Puterea) ▶ Több mint 110 millió lejes bevételt 140 ezer lejes nyereséget vár az idei évben a Romarm fegyvergyár. (Puterea)

Posta: mennyiség helyett minőség

Interjú Moldován Józseffel, a Távközlési és Információs Társadalom Minisztériuma államtitkárával

Erdélyi tájékoztatási turnén vett részt az elmúlt hetekben Moldován József. A távközlési államtitkár a postai átszervezésekről tájékoztatta a háromszéki, szatmári, bihari polgármestereket, önkormányzati vezetőket.

ÚMSZ

► Mennyiben érinti a vidéki postákat a Román Posta jelenleg zajló átszervezése?

– Minden postahivatalt érint, nemcsak a vidékieket, mivel az összeset elemezzük költséghatékonyság és szervezés szempontjából. Az átszervezés során a postai alkalmazottakat nem bocsátják el, de leállították az alkalmazásokat, tehát ha valaki „természetes módon” távozik a posta kötelékéből, azaz felmond vagy nyugdíjba megy, akkor csak különösen indokolt esetben lehet felvenni valakit a helyére. Minden egyes településen, ahol a postai ügynökségek át lesznek szervezve, a költség volt az első szempont, amit figyelembe vettünk. Ennek ellenére a postai szolgáltatások megmaradnak azon a szinten, ahol előtte voltak. Ez azt jelenti, hogy a postásoknak kötelességük továbbra is kivinni a postai utalványokat, újságokat, nyugdíjakat, és ugyanakkor begyűjteni a leveleket, mindent, ami postai szolgáltatásnak minősül. Nagyon fontos ez az átszervezés, de maximálisan oda kell figyelni, hogy településeink érdekei ne sérüljenek, ezért az elmúlt hetekben több polgármesterrel is találko-

tam. Arra a következtetésre jutottam, hogy a polgármesterek nem kaptak kellő tájékoztatást a változásokról, és ahol az átszervezés lezajlott, ott szeretném látni az eredményét, nehogy téves döntések szülessenek.

► Körútján mit tapasztalt?

– Nyílt beszélgetésünk volt a Kovászna, Szatmár és Bihar megyei tanácsok elnökével és a polgármesterekkel, amelyek során megbeszéljük, melyek azok a települések, ahol átszervezés történt, és ez hogyan befolyásolta a települések életét. Ezeknek a találkozóknak az eredményeképpen úgy látom, van egy-két olyan hely, ahol a szakemberek még egyszer át kell nézzék, hogyan működik a változtatások után a szolgáltatás.

► Korábban elhangzott, hogy az átszervezés oka a posta igen jelentős vesztesége, amely az elmúlt két évben összesen több mint 266 millió lej. A véghezvitt változások után vajon mennyi idő kell, hogy a veszteség helyébe nyereség lépjen?

– Elvileg amikor megszűnnek azok a mindennapi költségek, amelyek generálják ezt a veszteséget, egyik napról a másikra is pozitívvá válhat a

Fotó: Iochom Zsolt

mérleg. De ez nem ilyen egyszerű, mert a szolgáltatásokon, a posta belső rendszerén is javítani kell. A polgárok kiszolgálásán, a minőségen is van mit csiszolni. A posta egyrészt a kiadások miatt veszteséges, de attól is, hogy csökkentek a jövedelmei. Ezek persze nem feltétlenül azért csökkentek, mert nőttek a költségei, hanem attól is, hogy a postai szolgáltatás vesztett a minőségéből, illetve csökkentek az igények a postai szolgáltatásokat illetően.

► Az elfordulás a postától betudható annak is, hogy megjelentek a futárcégek...

– Nyilván, hisz ezek a kis cégek sokszor felhasználják a posta infrastruktúráját, kihasználják azokat a lehetőségeket, amelyeket az európai előírások megengednek. Felhasználva a postai infrastruktúrát, kihasználva azt, hogy a postának előre meghatározott áron kell szolgáltatnia, ők ár

alatt nyújtják ugyanazt a típusú szolgáltatást. Ez ellen egyelőre nincs mit tenni, az a legfontosabb, hogy a posta a saját tevékenységét figyelje és tekintse szempontnak.

► A távközlési tárca segíti a kórházak informatikai rendszerének kiépítését. Hol tart ez a folyamat?

– Azt még nem tudjuk, hogy éltek-e a lehetőséggel a kórházak, jelenleg lehetőségük van pályázni erre. Július 8-ig nyújthatják be pályázataikat, majd elkezdődik ezek kiértékelése. Ezzel párhuzamosan folyamatban van két másik olyan pályázat, amelyeket az egészségügyi biztosítópénztár bonyolít le, közösen a távközlési minisztériummal. Ez az elektronikus receptre, illetve az elektronikus kórlapra vonatkozik. Az elektronikus receptre vonatkozó pályázat már közbeszerzés alatt áll, és rövid időn belül elindul a közbeszerzés az elektronikus kór-

lap életbeléptetésére is. Ezeket a fejlesztéseket nyilván elsősorban arra kell felhasználni, hogy a kórházak felkészültek legyenek, amikor a biztosítópénztár rendszerével össze kell kapcsolódnunk. Minden egyes intézményt próbálunk összekapcsolni az interoperabilitás jegyében, hogy a rendszereink tudjanak együttműködni és képesek legyenek az adatcserére.

► Ez érinteni fogja a családorvosokat is?

– Természetesen. A családorvosok már most is csak úgy tudják elszámolni költségeiket a biztosítópénztárnál, hogy a rendszert használják. Az nem normális, hogy az egészségügyi biztosítópénztár nyilván tartása szerint 29 millió ember lakik Romániában – a pénztár néhány hónappal ezelőtti adatai szerint ennyien igényelték gyógyszer-támogatást. Ezek a dolgok elkerülhetők abban a pillanatban,

amikor a rendszerek interoperábilisak. Ha a pénztártól 29 millió ember igényel gyógyszer-támogatást, akkor az azt jelenti, hogy van durván kilencmillió, aki nem biztosított, mégis biztosítást és támogatást igényelt. Ezt a pénzt a többi állampolgártól veszik el.

► Az állami intézmények informatikai rendszereinek kiépítése hol tart?

– Ez egy olyan terület, amely állandó munkát igényel, jelenleg is dolgozunk ezen a fejezeten. Már tárgyaltunk a minisztériumokkal, kértük, hogy tárják fel nekünk, hogy milyen informatikai rendszerekkel rendelkeznek. Ezt követően tájékoztatást kértünk a kormánytól és a kormány-nak alárendelt intézményektől, milyen informatikai rendszerekkel rendelkeznek.

► E célokat az Európa 2020 stratégia is tartalmazza.

– Így van, és én azt gondolom, nemcsak a távközlési minisztériumnak, hanem Románia polgárainak, azon belül nekünk, erdélyi magyaroknak is fontos, hogy az Európa 2020 stratégiában lefektetett irányelveket kövessük. El kell érjünk, hogy sokkal több felsőfokú végzettségű lakos legyen, hogy minden állampolgár rendelkezzen szélessávú internet-hozzáféréssel, tudja használni ezeket a rendszereket. Nagyon fontos, hogy ebben az irányban dolgozzunk, hisz a digitális világ egyre erősebb, az információs társadalom átveszi a hagyományos társadalom helyét.

Tartós lesz a Szabadságpárt szárnyalása?

Az Osztrák Szabadságpárt (FPÖ) népszerűsége utolérte a kormánypártokét, az Osztrák Szociáldemokrata Pártét és az Osztrák Néppártét, sőt egy felmérésben első helyen szerepelt.

MTI/ÚMSZ

► Az Osztrák Szabadságpárt elnöke, Heinz-Christian Strache úgy próbálja szélesíteni szavazóbázisát, hogy egyszerre keresi a szélsőjobboldali és a középhez közelebb álló választók kegyeit. Mindenközben egyre sürűbben nyilatkozik olyan értelemben, hogy magától értetődőnek tartja: pártja kormányra kerül a 2013-as választások után.

Három tényező

A legutóbbi, 2008-as választásokkor az FPÖ még mintegy tíz százalékkal a kormánypártok mögött kullogott. Osztrák politikai megfigyelők nagyon is lehetségesnek tartják, hogy az FPÖ szárnyalása kitart a választásokig. Azt sem zárják ki,

„rossznak” tekintett, újabban különbséget tesz „jó” és „kevésbé jó” bevándorlók között. A második fontos tényező: a kormánypártok együtt tudnak-e működni egymással. Május utolsó hetének első napjaiban, semmeringi kihelyezett kormányülésükön legalábbis összhangot mutattak. Ha ez kitart, több esély van arra, hogy a kormánypártok szavazótábora ismét nő. Végül a következő egy-két év meghatározó témája az euróválság lesz. A „délre küldött újabb eurómilliárdok” Ausztriában dühöt válthatnak ki. A téma kezelése minden bizonnyal gondokat okozhat a koalíciónak és hát-szelet jelenthet az FPÖ-nek.

Új knittfeldi válság?

Újabb szavazókat mindenestre csak a középről nyerhet az FPÖ, a szélsőjobboldal Ausztriában marginális csoportot képez, s ezzel Strache is tisztában van. Emellett számottevő különbség van az FPÖ-szavazók és a párt tisztviselőinek politikai irá-

nyultsága között. Utóbbiaknak durva becslés szerint mintegy 40-50 százaléka nemzet, illetve szélsőjobboldali beállítottságú. A szavazóbázisban viszont leg-szal 15 százalék ez az arány. Ha azonban Strache túl erőteljesen elhatárolódik ettől a politikától, akkor előfordulhat, hogy megismétlődik a 2002-es, úgynevezett knittfeldi válság. Az FPÖ feszültségekkel terhelt knittfeldi kongresszusa azzal végződött, hogy az akkori pártelnök, Jörg Haider kivált az FPÖ-ből és új pártot alakított, miután koalíciós partnerként – az ÖVP oldalán – akkor már egy ideje a politikai közép felé kormányozta a pártot.

Az FPÖ a következő hetekben pártkongresszust tart, ahol várhatóan új programot is elfogadnak. Irányadó lehet a továbbiakra nézve, hogy nyíltan elhatárolódik-e Strache egyes politikai álláspontoktól, vagy akár személyektől.

Noha mindkét kormánypárt koalíciós tárgyalásokat kezdhet az FPÖ-vel 2013-ban, a tényleges koalíciókötés

lehetősége mai szemmel nézve nem valószínű, de nem zárható ki, ha folytatódik a párt középre tolódása. Az ÖVP és az FPÖ közötti koalíciós tárgyalásoknak nagy a valószínűsége, hisz már volt példa közös kormányzásra.

Vörös-kék

A karintiai kétnyelvű helységnévtáblák ügyére viszont a közelmúltban egyfajta vörös-kék (vagyis SPÖ-FPÖ) együttműködés keretében sikerült megoldást találni. A fél évszázados vitára egy olyan egyezség alapján kerülhet pont hamarosan, amelyet Josef Ostermayer, a kancellári hivatal SPÖ-s államtitkára és Gerhard Dörfler tartományi kormányfő, az FPÖ-nek gyakorlatilag tartományi frakciójaként működő Karintiai Szabadságpárt vezető politikusa hozott tető alá. „Ez akár egy főpróbának is beillik, arra, hogy egy megoldhatatlannak tűnő problémát is meg lehet oldani vörös-kék együttműködésben” – vélik politikai elemzők, akik a semmeringi

kormányulást értékelve leszögezték: az FPÖ népszerűség-növekedése elég figyelmeztetés lehetett az ÖVP és az SPÖ számára ahhoz, hogy komolyan vegyék a most elfogadott munkatervet. A két párt népszerűsége együttesen jelenleg alig valamivel haladja meg az ötven százalékot, már nem sok mozgásterület maradt.

A kormánypártoknak ugyanis egyrészt sikerült megegyezniük olyan fontos kérdésben, mint az oktatásügy, de az igazán vitás pontokat – hadkötelezettség, egészségügy, nyugdíjügy, közigazgatási reform – egyelőre elkerülték. Feltehetően legalább őszig kitart a kormánypártok közötti együttműködés válgöre. Akkor azonban várhatóan újra napirendre kerül egy, a koalíciót nagyon megosztó téma: a hadkötelezettség eltörlése.

A közvélemény mindenestre kételkedő. Az OGM legfrissebb felmérése szerint a lakosság többsége szerint nem sokáig tart a koalíciós béke, és abban sem bízik, hogy a kormány megvalósítja a Semmeringben kitűzött célokat. ◀

Lap-top

A nap híre. Lázároi meglepetése Boc számára, Iulian Leca, ziare.com

Magyarzat. A sajtófigyelő portál házi szerzőinek, „szakíróinak” egyike érdekes elmélettel áll elő. Eszerint a volt elnöki tanácsadó kinevezése voltaképpen Emil Boc ellen irányul – ne feledjük, hánszor fejtette ki Sebastian Lázároi az utóbbi időben, hogy Romániának technokrata miniszterelnökre volna szüksége. (Ez is jelzi az álságos pimaszságot, amellyel például a kormány szökevénye erősítette, hogy Lázároi Boc miniszterelnök javasolta munkaügyi miniszternek.) A cikk szerzője is kétféle persze, hogy S. L. alkalmas a posztra, de gyomorforgatónak azt tartja, ahogy az államelnök nem csupán beavatkozik a kormány dolgába, hanem ő maga diktál mindent, a minielnök feje fölött. És a koalíciós társ feje fölött, hiszen a szerző is emlékeztet Lázároi RMDSZ-ellenes nyilvános kijelentésére. A legszebb azonban az összeesküvés-elmélet e kérdés körül; Iulian Leca „nem csodálkozna”, ha a kinevezés „valójában egyetlen célt követne: a kormánybizottság felbontását, Emil Boc leváltását és egy új többség kormányra emelését közvetlenül a választások előtt. Ez nehéz helyzetbe hozná az USL-t, a jelenlegi ellenzéket, amely választhatna: vagy átveszi az irányítást, és emiatt a választásokon elviszi a balhét, vagy nem vállalja a kormányzás felelősségét, és akkor gyávnak fogják tartani.” Akárhogy is, a cikk a végén megállapítja: „Bocnak minden jel szerint olyan gyomra van, mint egy hiénának”.

Belső vívódások. Lázároi „sámán” kinevezését a PDL táborán belül is sokan zavartan fogadták. Horațiu Pepine szerint (*Deutsche Welle*) voltak, akik – mint Cezar Preda is – a párt vezetőségével való egyeztetés hiányát fájalták. Szegények, csak ülnek, elfogadnak, majd fájlnak...

A nap álhíre. Miután Sebastian Lázároi egy hét alatt fényesen bebizonyította miniszteri képességeit, Traian Băsescu államelnök elhatározta, hogy személyében tisztelhetjük Románia következő technokrata kormányfőjét.

Minden napra egy mondás

„Akik figyelik az embereket, tudják, mikor figyelik őket mások.”
Sarah Blakley-Cartwright

Filozófia

Horváth István

Dianának

SZELLEMI DÉZÉS

Servius az immár hét halomra kiterjeszkedő várost új, hatalmas kőfallal, sáncokkal és árkokkal vette körül.

Nem volt szándékában háborúval leigázni Latiumot, de békés úton igyekezett ezt a termékeny tartományt Róma befolyása alá hajtani. Erre példát látott az ephesusi Diana-templomban. Ezt a templomot ugyanis az ázsiai népek közös vállalkozással építették fel, mégpedig olyan nagyszerűen, hogy a világ hét csodája között emlegették.

– Nem volna-e helyes – vetette fel Servius, miközben latin főemberekkel találkozott –, ha mi is követnők az ephesusi példát, és latinok és rómaiak együtt építenék a templomot Rómában Dianának, a vadászat istennőjének? Magában azt gondolta, hogy ha Latium népei ebbe belemennek, és a templomot Rómában megépítik, ez a közös vállalkozás nemcsak az istennő jóindulatát szerzi meg Rómának, hanem annak elismerését is, hogy Róma az ura Latiumnak.

A latinok, ha nyíltan még nem is, de magukban ezt már elismerték, hiszen annyiszor voltak kardot Róma ellen, annyiszor próbáltak fegyverrel kedvező döntést elérni – és mindig hiába. És Diana temploma csakugyan felépült. Róma uralmát Latium felett mégis veszély fenyegette, mégpedig nem is latin, hanem sabin részről. Történt ugyanis, hogy egy sabin gazdaember tehének csodálatosan szép, hatalmas üszőborja született. Az egész környéken híre kelt. Szépségét, nagyságát mindenki égi jelnek vette. A jóskok ezt jövendölték róla: – Amely nép fia ezt az üszőborjút feláldozza Dianának, az a nép tartja majd kezében az uralmat Latium fölött.

Ki lesz az úr latiumban? Római regék és mondák.
Feldolgozta: Boronkay Iván

Cipeljük

Magyarország barátját, Bryan C. angol történészt faggatta Trianon évfordulója kapcsán Betlen János, az MTV egyik leghitelesebb riportere. A kérdezett sok érdekes dolgot mondott. Például azt, hogy mi, magyarok erősen a múltban élünk, s nagy a kísértés bennünk, hogy a múlt terheiből a kelleténél sokkal többet cipeljünk. Aztán a tragikus döntést több olyan tényező is segítette, ami Magyarországon múltott. Például az, hogy Budapesten sokáig nem volt elfogadható kormány. (Talán ezért nevezhette Horthy is bevonulásakor bűnösnek a fővárost!) Mikor végül felállt, már késő volt, a döntések meghozattak. A magyar védekezési stratégia is hibásnak bizonyult. Például a nemzetiségek helyzetét illetően. A pozitív dolgokat sem tudtuk jól eladni. Teszem azt, hogy Trianon előtt Erdélyben, „magyar elnyomás alatt” több román fiatal tanult románul, mint a Regátban. Azért is hasznos volt Bryan C. megszólaltatása, mert most is erősen tartja magát a vélemény, hogy Trianon a gonosz szomszédok és a román kőolajra éhes franciák műve. Csakis az övék. S ezzel elhárítunk magunkról minden felelősséget, felmentjük a magyar elitet, amelynek sok tagja a nagy bajban lelépett, magára hagyva a magyar népet. Bezzeg a finnek és a törökök tudták mit kell tenni: kiverni a betolakodókat.

Trianon terhét kilencven éve magunkkal cipeljük, vele a híres magyar pártoskodás és megosztás terhét, amely ma is féregként rágja nemzetünket. Lám, hiába hirdette meg a nemzeti összefogást és nyilvánította annak napjává Trianon évfordulóját az új magyar kormány: a szavak és a tények összevetéséből világosan kitűnik, hogy ezt nagyon is politikai céllal teszi. Aki vele egy követ fűj, az a Fidesz kritériumai szerint megfogalmazott magyar nemzethez tartozik, aki pedig nem, az nemjen a francba. Még akkor is, ha a gyakorlatban százszor többet tesz nemzetéért mint sok koronás címerrel ékesített, száj-magyar fideszes. Igazi paródia, hogy az erdélyi magyar szavazók kilencven százaléka támogatását élvező RMDSZ (talán személyi okok miatt) nem nyerte el a Fidesz bizalmát, s inkább egy zsebpárttal és egy bejegyzés előtt álló, ki nem próbált formációval akarja magához ölelni az egész itteni magyarságot. Semmit nem tanult abból, hogy ez a megközelítés a Felvidéken és Kárpátalján is csődöt mondott, vagyis a támogatottak szenvedtek vereséget. De az sem

Sike Lajos

dicsekvésre méltó, hogy Szabadska és Révkomárom Kövérék támogatásával veszítette el magyar polgármesterét. Szatmárnémeti, majd Csíkszereda következhetne, ha nem fogjuk elég erősen egymás kezét. Ha nem vesszük észre, hogy terhünket csakis mi kell végigcipeljük az úton.

Mi a természetes?

Láttam a 3sat nevű német tévéadón egy megrázó riportot. Egy szlovákiai német településről, Blaufuss-ról (valamikor magyar nevén Kékellőről) szölt. A jellegzetesen német stílusú települést nagyon régen alapították, még ma is igazi gyöngyszem. Néhány évtizeddel ezelőtt kizárólag németek laktak. Aztán megkezdődött a szlovák betelepülés. Ma már a község lakóinak mindössze húsz százaléka tekinti magát németnek, s a most folyó népszámlálást követően nagy a valószínűsége annak, hogy a németek aránya ez alá esik, ami azt jelentené, hogy a továbbiakban a németeknek anyanyelvük nyilvános használatára sem maradhat semmi esélyük. A szlovák parlament ugyanis vonakodik elfogadni azt a törvénytervezetet, amely a szóban forgó arányt tizenöt százalékra szállítaná le.

A község polgármesterének még német neve van, de már nem beszél németül. A német nyelvhez való ragaszkodás ellen a hatóságok azal érvelnek, hogy az a nyelv, amelyet a település hét évszázá-

da ott élő lakói beszélnek nem is német, annak csupán egy dialektusa. Ehhez a dialektushoz ma már csak néhány idős hölgy látszik ragaszkodni. De az ő német beszédüket sem kell feliratozni, a német nyelvet ismerő hallgató számára minden nehézség nélkül érthető. (A 3sat svájci műsorait azonban – az adót a német, az osztrák és a svájci állam tartja fenn – rendszeresen feliratozzák, mert Svájcban nem a német irodalmi nyelv minőségű hivatalosnak, hanem az egymástól is erőteljesen különböző svájci dialektusok. Olyan ez, mintha a székelyföldön nem a román vagy a magyar nyelv lenne a hivatalos, hanem a székely dialektus, sőt az udvarhelyi és a sepsiszentgyörgyi tévé is a helyi székely dialektust „beszélne”.)

A riport nosztalgikus képsorokkal ér véget: miközben a faluban folyik a leplezetlen szlovákosító célzatú népszámlálás, a három idős hölgy kézen fogva sétál ki a májusvégi alkonyatba.

Hogy mit nyert Szlovákia azzal, hogy egyik utolsó németnyelvű települését is elveszítette, fölösleges kérdezni. Azt, amit Románia

a szászok és a svábok elvesztésével: egy olyan hagyományt áldozott fel az egységes nemzetállam oltárán, amelyből, illetve amelyekből kulturálisan, társadalmilag és gazdaságilag egyaránt jóval több haszna származott volna, mint az erőszakosan összekevert nemzetállamból.

A szlovákok persze, a románokhoz és az anyaországi magyarokhoz hasonlóan (hiszen a nemzetiségi kérdés megoldásának magyar mintaállama épp olyan csúnyán – ráadásul még eredményesebben is – bánt el a kisebbségekkel, mint a

szomszédok) arra hivatkoznak, hogy a németek elszlovákosodása természetes folyamat. A modern társadalmak mobilitása lehetetlenné teszi a különböző etnikumok keveredését, így aztán a kisebbségeknek a természetes asszimiláció folyamataiból természetesen be kell olvadniuk a többségi környezetbe.

Ha ez a feltevés helyes volna, Svájcnak például mára már kizárólag német nyelvűnek kellene lennie. Svájc lakosságának két harmada ugyanis már akkor német volt, amikor Franciaországban a franciák, azaz Íle

de France lakói még jókora kisebbségen voltak, a többség még az oc, a breton, a baszk nyelvet beszélte.

Kérdés, hogyan sikerül Svájcnak mégis megőriznie nyelvi sokszínűségét. A válasz egyszerű. Az országnak nincs hivatalos nyelve, a kantonoknak van, s ha valaki az egyik kantonból a másikba telepszik át, automatikusan asszimilálódik. A német kantonokban még a francia kantonokból érkezők sem alapíthatnak francia iskolát, és fordítva. A kantonok mini nemzetállamok, a szövetség létrehozásakor létező etnikai arányok tehát akkor sem változhatnak, ha a népesség szerkezete átalakul.

Ez ma már túlzásnak tűnik. Az azonban nálunk is elvárható volna, hogy egy német, magyar, román vagy szlovák településen meglepedő románok, németek vagy magyarok elsajátítsák a helyiek nyelvét is, miközben a sajátjukat is akadálytalanul tovább őrzik. Az egyén soha nem önként adja fel nyelvét és kultúráját. A nemzetállam xenofób mítoszaival ellentétben nem az asszimiláció a természetes, hanem az együtt élő nyelvi-kulturális közösségek két- vagy többnyelvűsége.

Ez utóbbi ugyanis – ha engedik – kényszer nélkül is kialakul!

Bíró Béla

Röviden

Halmozódó hátralék

A márciusi enyhe lassulás után áprilisban újból felgyorsult a banki hitelhátralékok felhalmozódása – írta a Román Nemzeti Bank adataira hivatkozva a *Ziarul Financiar*. A törlesztési problémákkal küszködők aránya három százalékkal növekedett áprilisban, így immár 4,1 milliárd eurót tesz ki a hátralékok összege, ami a kihelyezett hitelek 7,2 százalékának felel meg.

Elhibázott pénzpoltika

Nem volt jó hatással az áruk utólagos alakulására a 2005-2006-os időszak pénzügyi politikájának, mivel a lej nem fenntartható erősödéséhez és a valutahitelek valóságos robbanásához vezetett – jelentette ki Mugur Isărescu jegybanki kormányzó egy szakmai konferencián.

„Energetikai Dacia”

Az energetikai szektor beruházásai a román gazdaság „második Daciája” lehet, és fontos foglalkoztatási potenciált jelent az ország számára – fogalmazott Mariana Gheorghie, a Külföldi Befektetők Tanácsának elnöke, egyben pedig az OMV Petrom vezérigazgatója.

Orosz lesz a Volksbank?

A Volksbank nemzetközi divíziójának átvételére készült ajánlatot tenni az orosz Sberbank. A tranzakcióért felkínált 700-750 millió eurós összeg 30 százalékkal kisebb az eredetileg kitűzött vételárnál – a *Die Presse* információi szerint azért, mivel a csomagból kivették a Volksbank romániai egységeit.

Terjeszkedne a Gazprom

Az orosz Gazprom szemet vetett az E.On német energiaóriásra – írta a *Spiegel Online*-ra hivatkozva a *napi.hu*. Mivel Németország búcsút szándékszik mondani az atomenergiának, gázzükséglete növekedni fog, így van kilátás a megállapodásra.

Pálya nincs, csak pályadíj

Már jövőtől bevezetik az autósztráda-használati díjat Romániában

Hírösszefoglaló

Fizetősé válik jövőtől Románia összes autósztrádája. Bár Anca Boagiu szállításiügyi miniszter eredetileg csupán arról beszélt, hogy pályadíjat vetnek ki az Aradot Konstancával összekötő úgynevezett 4-es páneurópai folyósóra, az Országos Út- és Autópálya Ügynökség vezérigazgatója, Daniela Drăghila tegnap erősítette: az illeték már jövő év elejétől érvénybe lép, ráadásul az ország összes autópályáján.

„Gázt ad” az EU

A hatóságok szerint a lépest európai uniós nyomásra kell megtenniük, mivel a romániai sztrádaépítési projekteket finanszírozó Európai Bizottság meg kíván bizonyosodni afelől, hogy a pályahasználati díjból fedezni lehet a karbantartási munkákat. Az autópályadíj összegéről még nem tudni konkrétumokat, a szállításiügyi miniszter szerint erről jelenleg folynak az elemzések és tárgyalások. A jelek szerint ugyanakkor az autópályadíj megjelenésével egy időben nem fog eltűnni az úthasználati adó sem, mi

„Célegyenesben” a pályadíj. Az optimisták szerint ez felgyorsíthatja a hazai sztrádaépítést

Fotó: archív

Autópályamatrix: pró és kontra

Érvek a pályadíj mellett: javulhat az autópályák minősége; javulhat a biztonság a közutakon; a világ több országában bevett gyakorlat; felgyorsulhat az autópályaépítés.

Érvek a pályadíj ellen: már van úthasználati díj; a benzin árának egy része is utólagos kiadásokra megy el; az autópályák közpénzből épültek; karbantartásukra nincs garancia.

több, az állam ez utóbbi drágítását is fontolgatja. Amint a *money.ro* rámutatott: a Pénzügyminisztérium 2014-ig terjedő fiskális-költségvetési stratégiájában ugyanis a célok között található a „szállítási infrastruktúra

használati illetheinek emelése” is. A minisztérium számára ez azonban nem vet fel problémát, Anca Boagiu tavaly év végén tett nyilatkozata szerint „az autópályára, illetve az országutakra kivetett kétféle hasz-

nálati díj nem jelent dupla fizetési kötelezettséget”.

Újabb ultimátum?

A hazai autópályaépítések egy ideje újból a figyelem középpontjába kerültek. Emil Boc miniszterelnök tegnap, a Szászváros–Szeben pályaszakasz szerződésüköt lezárta: a kormány zéró toleranciát tanúsít mindenféle rosszul vagy későn elvégzett építési munkálattal szemben. A kormányfő emlékeztetett arra, hogy az el-

múlt hónap folyamán a szállításiügyi minisztérium 1,1 milliárd lej értékben írt alá szerződést 160 kilométer autópálya megépítésére.

A szerződéskötések mellett a megállapodások felbontása is egyre gyakrabban szerepel a tárca napirendjén. A *Jurnalul Național* értesülése szerint az útépítő hatóság legújabbán az Észak-Erdélyi Autópálya építésével megbízott amerikai Bechtel céget számoltatná el a munkálatok kivitelezéséről, kilátásba helyezve egy esetleges szerződésbontást. A *HotNews.ro* megkeresésére Daniela Drăghila úgy nyilatkozott, az útügyi hatóság nem a szerződés felbontását kérte a Bechteltől, hanem egy 35 százalékos árengedményt az építésre eredetileg elkülönített összegből. Az Út- és Autópályaépítő ügynökség jelenleg több mint százmillió eurós adóssága van az amerikai konszern felé, időközben egy kilométer megépített pályaszakasz költsége elérte a 16 millió eurót. A *Jurnalul Național* szerint a tengerentúli konszern a román fél megkeresésére úgy reagált: a kilométerenkénti mintegy 16 millió euróból másutt 16-szavas pályát építenének. ◀

Romtelecom–Cosmote: ígéretes frigy?

Sz. Zs.

A Távközlési és Információs Társadalom Minisztériuma rábólintott a Romtelecom és a Cosmote fúziójára, amit a Romtelecom görög többségi tulajdonosa, az OTE vetett fel nemrég.

A tárca reményei szerint az összeolvadás a tervezett börsrelépést is előreviszi, mivel az így létrejövő konzorcium kedvezőbb piaci pozíciót foglal majd el. A minisztérium képviselői szerint a cég tőzsdei jegyzé-

se egy éven belül megvalósulhat.

„A két szolgáltató már most számos területen együttműködik, a fúzió létrejöttékor azonban a cég bevételek tekintetében a legnagyobb romániai telekommunikációs szereplővé válik” – magyarázta a *Mediafax*-nak Valerian Vreme távközlési miniszter.

A tárcavezető hangsúlyozta: a születőben levő konzorcium a telekommunikációs szolgáltatások minden ágát lefedi majd, mind a mobil és vonalas te-

lefon-, valamint internetkapcsolatot, ezenkívül a kábel- és műholdas televíziózást egyaránt. „Ezáltal növekedni fog a befektetők érdeklődése a tőzsdére vitel iránt is” – fejezte ki reményét Vreme, aki ugyanakkor vonatkozott bármiféle információ közölni arról, hogy az újonnan létrejövő cégben mekkora részesedéshez jut majd a román állam. A távközlési miniszter egyben azt is leszögezte, az ügyel kapcsolatos minden döntés a kormány hatáskörébe tartozik.

A Tőkepiaci Befektetők Szövetsége eközben arra figyelmeztetett, hogy az állam számára nem lenne különösebben előnyös a Romtelecom és Cosmote fúziója. Az érdekvédelem képviselői szerint a konzorcium jövőbeli nyereségessége igen kérdéses, tekintve, hogy a Cosmote tekintélyes veszteségeket halmozott fel az utóbbi időben.

Mint ismeretes, a két telefontársaság összeolvadását az OTE azután vetette fel, hogy – a görögországi gazdaság súlyos helyzetére hivatkozva – visszautasította a

távközlési minisztérium Romtelecomban levő kisebbségi részvénycsomagjának megvásárlását. Maga a görög cég ugyanakkor szintén felvásárlás tárgyává vált, miután az athéni kormány a hét elején adta el részvényeinek tíz százalékát a Deutsche Telekomnak, mintegy 400 millió euróért.

A tranzakció lebonyolítása után a görög államnak tíz százalék plusz egy százalék marad, míg a német tulajdonos részesedése 40 százalék plusz egy százalékra nő. ◀

HIRDETÉS

Ministerul Mediului și Pădurilor, organizează, în perioada 11 iulie 2011 ora 1000 - proba scrisă și 13 iulie 2011 - interviul, concurs pentru ocuparea funcțiilor publice vacante de:

- consilier, clasa I, grad profesional superior la Serviciul Financiar Investiții din cadrul Direcției Generale Investiții;
- consilier, clasa I, grad profesional debutant la Compartimentul Promovare Investiții din cadrul Direcției Generale Investiții;
- consilier, clasa I, grad profesional debutant la Direcția Relații Externe și Protocol.

Dosarele de înscriere la concurs se depun în termen de 20 de zile de la data publicării anunțului în Monitorul Oficial la sediul Ministerului Mediului și Pădurilor, Bd. Libertății, nr.12, Sector 5, București.

Condițiile de desfășurare a concursului, condițiile de participare la concurs, bibliografia, orele de desfășurare a concursului precum și actele solicitate candidaților pentru dosarul de înscriere se afișează la sediul instituției organizatoare, și pe site-ul www.mmediu.ro. Alte informații referitoare la organizarea concursului pot fi obținute la telefon 021/ 316 02 28.

Újabb zöld-program a környezetvédelmi tárcától

ÜMSZ

„A környezetvédelmi minisztérium két legsikeresebb intézkedése, a Zöld Ház- és roncsautó-program után felkértem a minisztérium szakembereit egy új zöld program kidolgozására, amely a tömbházteret, homlokzatok zöld felületté való kialakítását célozná meg” – nyilatkozta Borbély László tegnap egy környezetvédelmi befektetésekkel kapcsolatos bukaresti konferencián. Beszédében elsődleges fontosságúnak nevezte az állampol-

gárok környezettudatosságra nevelését. Véleménye szerint a polgárok nagyon fogékonyak erre, ezt bizonyítja az a tény is, hogy a június elsején újraindított Zöld Ház program keretén belül öt nap alatt ötezer pályázati iratsomó érkezett be. A környezetvédelmi miniszter véleménye szerint fontos tapasztalatcserét, tudást átadó konferenciákat szervezni, de az események megrendezésénél fontosabb, hogy a konferenciának legyen eredménye. Borbély elmondta: a környezetvédelemmel kapcsolatos té-

mákban világszinten nagyon nehéz konszenzust elérni és politikai döntéseket hozni. Példaként az általa elnökölt ENSZ Fenntartható Fejlődési Bizottsága 19. ülését említette, ahol egy év tanácskozás, egyeztetés dacára sem sikerült a résztvevő 193 ország képviselőinek politikai döntést hozniuk öt környezetvédelemmel kapcsolatos témakörben. A miniszter véleménye szerint jelenleg a világ politikusai még nem tartanak ott, hogy abszolút prioritásnak tekintsék a környezetvédelmet. ◀

Dohányos „számkivetettek”

ÚMSZ-összeállítás

► A szenátus plénuma várhatóan ezen a héten szavaz arról a törvénymódosító indítványról, amely a jelenleginél jóval szigorúbb keretek közé szorítaná a dohányzást Romániában. Manuela Mítrea szociáldemokrata képviselő tervezetét a felsőház egészségügyi bizottsága már elfogadta, ám a végszavazás kimenetele kétes, mert a javaslat ellen több honatya – az előterjesztő több párttársa is tiltakozott az elmúlt napokban. Olguța Vasilescu szociáldemokrata képviselő például úgy vélekedett, a módosítások révén a dohányosok „a társadalom páriáivá válnak”. A füstellenes kampányt több román politikus a „világ legnagyobb kisebbségének” diszkriminációként minősítette.

Az indítványt a szenátuson kívül a képviselőháznak is meg kell szavaznia, hogy törvényerőre léphessen.

Közüntézményekből teljesen kitiltják

Manuela Mítrea javaslata értelmében teljesen kitilthatják a nyilvános helyekről a dohányzást. „Füstbarát” helyek ugyan lesznek, de ezeknek az alapterülete nem lehet nagyobb 150 négyzetméternél, az előterjesztő ugyanis így szeretné elérni, hogy minél kevesebben gyűjthassanak rá egy légtérben, a cigarettázás ne lehessen közösségi élmény. A 18 évnél fiatalabbakat pedig, az elképzelések szerint, távol tartják a „dohányvilágtól” – ez a korsztály egyáltalán nem látogathatja azokat a helyiségeket, amelyekben füstölteni lehet. A szabálysértők pénzbírságra számíthatnak, az így

A 18 évnél fiatalabbak egyáltalán nem látogathatják azokat a helyiségeket, amelyekben füstölteni lehet

befolyt összeget pedig egészségügyi programok finanszírozására fordítják majd. A büntetés egyáltalán nem szimbolikus: a legkisebb bírság 500 lej, a legszigorúbb tétel pedig 1000 lej lesz – ha a törvényhozás ehhez a hozzájárulást adja. A közterek védelméről pontosan rendelkezett a jogalkotó: a közintézményekben nem lehet rágyújtani, és az intézmények 250 méteres körzetében nem szabad dohányt forgalmazni, így védett övezetbe kerülnek az iskolák és az egészségügyi intézmények is.

A tiltott gyümölcs

„Rendkívül jó dolognak tartom a védett övezetek kialakítását, de a legjobb az lenne, ha a dohányzást és nem a dohány forgalmazását tiltanák be az iskolák közelében, és azokon a helyeken, ahol gyerekek is megfordulnak” – reagált a terve-

zetre Csörgő Béla marosvásárhelyi pedagógus, aki hozzátette: sajnós a tanárok és a szülők rossz példája miatt cigarettázik most is nagyon sok kiskamasz. „Kinéz a gyerek az iskolaablakon, és mit lát? Kedvenc tanára élvezettel pöfökel az iskola előtt. Ezek után biztosan nem fogja elhinni neki a gyerek, hogy a cigarettázás ártalmas, még akkor sem, ha a tanár saját rossz szokásáról beismerten beszél” – véli a nyilatkozó. „Sokkal több cigarettaelenes kampány kellene. Én attól tartok, hogy ha a dohányzást szigorúbban büntetik, akkor ez lesz a tiltott gyümölcs, amit csak különleges helyeken, különleges pillanatokban lehet élvezni, például bulikon” – érvelt lapunknak Czifra Erzsébet általános iskolai tanár. A marosvásárhelyi pedagógus úgy tapasztalja, a 14 évesek többsége legalább egyszer már rágyújtott.

Füstbement konkurencia

Az udvarhelyi vendéglátósok véleménye megoszlik a szigorítással kapcsolatban, de azt mindannyian elismerik: ha a dohánytilalom mindenre egyformán érvényes lesz, akkor az nem fogja jelentősen befolyásolni a forgalmat. „Erős dohányos vagyok, így felháborító, diszkriminatív tartom a szigorítást” – mondta lapunknak Asztalos Lehel vendéglátó tulajdonos. Hozzátette: nemcsak a dohányosok érdekeiről van szó. „A kocsmai és kávéházi kultúrának szerves része a dohányzás, e nélkül el sem lehet képzelni ezeket az intézményeket” – mondta a cégvezető. Asztalos szerint a tulajdonos döntésére kellene bízni, hogy füstmentes vagy dohányos egységet működtet. „Senki sem járna így rosszul, mert a vendég választhatna, hogy

hova kíván beülni” – magyarázta a vendéglátó tulajdonos.

Nagy György székelyudvarhelyi szálloda- és étteremtulajdonos Asztalossal ellentétben helyesli a törvénymódosítást, mert – mint mondja –, ez nem veszélyezteti az iparágat. „Úgy tapasztalom, hogy az éttermekben a vendégek amúgy is tekintettel vannak egymásra. Ha éppen valaki eszik egy asztaltársaságban, akkor az illető feláll, és kimegy az épület elé cigarettázni. Ezt a magatartást kellene kötelezővé tennie a jogszabálynak” – tette hozzá Nagy György.

Kelet-európai átok

Az ÚMSZ által megkeresett orvosok mindegyike úgy nyilatkozott: rendkívüli lemaradásai vannak az országban a dohányzás szabályozása terén, és ez a halálozási adatokon is meglátszik. „Nyugaton fel sem merül, hogy valaki rágyújtson a vonaton vagy közintézmények területén. Nálunk azonban a várandós nők közül is sokan dohányoznak, a fiatalok is gond nélkül cigarettát tudnak vásárolni” – vélekedett Demeter László kolozsvári háziorvos. A szakember súlyos gondnak tartja, hogy a már érvényben lévő szabályokat sem tartják be sokan, mert az ellenőrzések esetlegesek. „Míg Nyugat-Európában legalább két évtizede komoly kampány folyik a dohányzás ellen, nemzedékek nőttek fel úgy, hogy tökéletesen tisztában vannak a cigarettázás következményeivel, addig nálunk még mindig kultusza van ennek a rossz szokásnak. Ezért van szükség minden eddiginél szigorúbb fellépésre” – mondta a háziorvos. ◀

Röviden

Indulnak a búcsúsok

Holnap indul a hétvégi csíksomlyói búcsút vezető zarándokcsoport: a hagyományokhoz híven a gyergyóalfalviak haladnak a pünkösdi menet élén, és ők az elsők, akik megérkeznek a kegyhelyre. Idén a szokásosnál egy nappal korábban, már holnap útra kel az alfalvi „keresztalja”. Csíkszeredában már alig lehet szállást foglalni, de a kegyhelytől távolabb eső településeken még vannak kiadó szobák: a hívók a térség legnagyobb egyházi ünnepére készülnek.

Jön a vendiák-találkozó

Július 8-án kezdődik az egyik legrangosabb hazai iskolai nosztalgia program, a vendiák-találkozó Szatmárnémetiben. A rendhagyó osztályfőnöki órát a Református Gimnázium (volt Kőlcsey) dísztermében tartják. Július 9-én egész napos rendezvény sorozattal kedveskednek a szervezők a hazalátogató egykori diákoknak: az idei díszvendég Banner Zoltán költő, író, előadóművész és művészettörténész, aki 1951-ben végzett tanulmányait. Az ünnepeket idén hatvanadik érettségi találkozója veszi kezdetét. Jelentkezni Papp Piroskánál, a pppiroska@yahoo.com e-mail címen vagy 15 óra után, a 0721-492821 telefonszámon lehet.

Szegénymosoda nyílt

Nehéz szociális helyzetben lévőek számára nyitottak mosodát és közfürdőt Bukarestben, ez az első ilyen jellegű higiéniai központ Romániában. A rászorulóknak mosószert, szappant, tisztálkodószereket kaphatnak díjmentesen, a szociális munkások pedig higiéniai tanácsokkal is ellátják a hozzájuk fordulókat.

Korán jött a strandszezon

Kovács Zsolt

► Megnyitott tegnap a sepsiszentgyörgyi strand, mert a vártnál korábban beköszöntött a júniusi hőség. Nagy Zoltán, a szabadidős központ igazgatója arról tájékoztatta lapunkat, hogy a hétvégén már napi 400 vendéget fogadnak, és a sepsiszentgyörgyi strand nemcsak a helybeliek, hanem a brassóiak körében is népszerű: utóbbiak szervezett csoportokban érkeznek Sepsiszentgyörgyre fürdeni.

A medencék melegített vizét a szomszédos fedett uszodától kapják, a víz minőségét pedig állandóan ellenőrzik. Nagy Zoltán az *Új Magyar Szónak* elmondta: a vakációban várhatóan tovább nő az érdeklődés a strand iránt, ezért a létesítményt a következő időszakban a hét minden napján 10 és 20 óra között nyitva tartják. A jegyek ára a tavalyi árakhoz képest nem válto-

zott: a felnőttek 10, diákok és nyugdíjasok 5, míg óvodások 3 és annál kisebb gyerekek alig 3 lejért fürdőzhetnek.

Nagy Zoltán tájékoztatója szerint idén csak kisebb karbantartási munkákat végeztek, mert a tervek szerint 2012-ben a strandot élmenyfürdővé alakítják át. Erről korábban közmegehallgatást is szervezett a sepsiszentgyörgyi önkormányzat. Számítások szerint a szabadidős központ élmenyfürdővé alakítása 2 millió euróba kerül, de a korszerűsítés révén a mostani kiadásoknál jóval kevesebb pénzből fenn lehet tartani. A strandolási lehetőségekkel kapcsolatban arra figyelmeztet a megyei közegészségügyi felügyelet, hogy – akárcsak az elmúlt években – idén is csak a saját felelősségükre fürdőzhetnek a helybeliek a környékbeli tavakban. A rétyi és sepsibesenyői tavak mentén

az önkormányzatok idén is kihelyezték a fürdőni tilos táblákat, mert továbbra sem sikerült megszerezni a szabadtéri strandok működéséhez szükséges egészségügyi engedélyeket.

Nem a víz minőségével kapcsolatban merültek fel kifogások, hanem az infrastruktúrával: a tavak vonzáskörzetéből hiányoznak az előírásoknak megfelelő melléképületek, és a zuhanyzófülkék. A tiltás – egyelőre – nem riasztja el az embereket, hétvégenként több százan is megmártóznak a háromszéki tavakban.

A környezettudatos szabadditöltés érdekében ezen a nyáron a tavak és népszerű kirándulóhelyek körzetében „zöld járőrök” teljesítenek szolgálatot Kovászna megyében. Júliustól a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Sepsiszentgyörgyön működő környezetmérnöki szakának nyolc diákja felügyeli majd a térséget. ◀

Továbbra sincs kutyatörvény

K. Zs.

► Újra a parlament közigazgatási bizottsága elé kerül a kóbor kutyák helyzetét rendező törvény, a képviselőház sokadszori nekifutásra sem tudott dönteni a jogszabályról. A honatyák azzal érveltek: a javaslatok alaposabb elemzésére van szükség. A tervek szerint a kóbor, illetve gazdátlan kutyákról való gondoskodást a továbbiakban a helyi önkormányzatokra bízák. A vitatott dokumentum lehetővé teszi, hogy a beteg állatokat, illetve azokat az ebeket, amelyeknek hét napon túl sem kerül gazdája, el lehessen altatni. A tervezet ellen több rendben tiltakoztak az állatvédő szervezetek.

Sepsiszentgyörgyön nem várják meg a törvényt, a helyi önkormányzat illetékesei tegnap jelentették be: több intézkedést is terveznek a kóbor ebek ügyének rendezése érdekében. Pluszilletéket rónak ki például a tömbházban lakó

A kóbor kutyákról való gondoskodást az önkormányzatokra bízák

kutyatulajdonosokra, továbbá kötelezik őket a kutyaturulék összegyűjtésére – jelentette be Tóth Birtan Csaba. A sepsiszentgyörgyi Tega Rt. igazgatója elmondta: a köztisztasági vállalat július 1-ig 60, kutyaturulék gyűjtését szolgáló kukát, illetve nejlontasak-adagolókat helyez el a közterületeken. A most kirótt különadó ezek gyártását és fenntartását fedezi. A következő időszakban a sepsiszentgyörgyi lakótársulások gondnokai értesítik a tömb-

házban élőket a kutyánként havi 7 lejes köztisztasági illeték kifizetésének kötelezettségéről. Tóth Birtan Csaba számításai szerint 400 kutyá után befizetett havi 7 lejes illeték révén fenntartható lehet az új köztisztasági szolgáltatás. A vállalatvezető hozzátette: július 1-jétől a helyi rendőrök fokozott figyelmet fordítanak a kutyatartókra, és 50-től 150 lejig terjedő bírságot rónak ki arra, aki nem takarítja el kedvence piszkát a közterekről. ◀

Röviden

Hargita Megyei
Képzőművészek Tárlata
Csíkszeredában

A Hargita Megyei Képzőművészek Tárlatát nyitják meg ma 18 órától Csíkszeredában, a II. Székelyföld Napok rendezvénysorozat részeként, a Kriterion Galériában. A kiállításnak Kézdivásárhely és Székelyudvarhely után ez a harmadik állomása. A Hargita Megyei Kulturális Központ felhívására hatvan munkát küldtek be a Hargita megyében élő vagy innen származó hivatásos képzőművészek a 2011-es, immár hatodik alkalommal megrendezett Hargita Megyei Képzőművészek Tárlatára. A szakmai zsűri negyvennégy alkotást választott ki ezek közül. A tárlat következő helyszíne június 24-én a gyergyószentmiklósi Pro Art Galéria.

Hangszerek
fiatal zenészeknek

A Hargita Megyei Művészeti Népiskola, a Fiatal Művészek Egyesülete és a Music World Alapítvány pályázatait pozitívan bírálta el nemrég a Szülőföld Alap, így lehetőség nyílik a Hargita megyei tehetséges fiatal zenészek támogatására – írja a *székelyhon.ro*. A portál megtudta, a pályázók 37 ezer lejes támogatást kaptak így egy iskola-stúdiót is létrehozhatnak, amely egyedülálló lesz a megyében. A stúdiót felszerelik a szükséges kellékekkel – keverőpultok, hangfalak, mikrofonok stb. –, megteremtve a lehetőséget az iskola diákjainak, tanárainak a minőségi hangfelvételek gyártására.

Kiadják Conan Doyle
elkallódott regényét

Megszületése után több mint 125 évvel először adják ki Conan Doyle (*képinakn*) első regényét, amelyet *The Narrative of John Smith (John Smith elbeszélése)* címmel írt. A könyvet, amelyben egy férfi életén töpreng azután, hogy a közbűny szobafogságra ítélte őt, 1883–1884-ben írta

az angol szerző. Elküldte egy kiadónak, a posta azonban elvesztette a csomagot, így Doyle emlékeztetőül újraírta a művet, ám soha nem fejezte be. A modern detektívregény atyjának első Sherlock Holmes regénye, A bíborvörös dolgozószoba három évvel később, 1887-ben jelent meg. Rachel Fox, a brit nemzeti könyvtár, a British Library kortárs irodalmi kéziratának vezető kurátora őszre tervezi a mű kiadását.

Négycsillagos III. Richárd

Beszélgetés Bogdán Zsolt színművésszel, a III. Richárd címszereplőjével

Nemrég tért vissza a Kolozsvári Állami Magyar Színház társulata Dél-Koreából, ahol a III. Richárd című előadással vendégszerepeltek. A darab címszereplőjét alakító Bogdán Zsolt színművészt távol-keleti élményeiről kérdeztük.

Sipos M. Zoltán

► **A társulat koreai turnéja alatt észlelt-e kulturális különbségeket? Msképp reagáltak a távol-keletiek az előadásra, mint mondjuk az itthoni vagy a magyarországi közönség?**

– Rendkívül érzékeny, nyitott, színház szerető és értő közönségnek volt szerencsénk játszani, akik meglepő módon nemcsak a helyzetkomikumokat díjazták nevetéssel, hanem a mélyebben rejlő, árnyaltabb poénokat is. Olykor kifejezetten az volt az érzésünk, hogy értenek magyarul. Összesen öt előadást játszottunk (kettőt Daejeonban, háromat Seoulban) és majdnem mindig ugyanazoknál a jeleneteknél nevettek. Ideha-

za a közönség a bérgyilkosok jelenetét hatalmas lelkesedéssel nézte végig, Dél-Koreában majdhogynem szétröhögtek a jelenetet és sorolhatnám tovább. Kezdetben valamennyien csodálkozva és kissé értetlenkedve álltunk a felismerés előtt, hogy ennyire szeretik, élvezik az előadásunkat, hogy mindig ugyanott hangzik fel a nevetés. Félig viccesen Tompa Gábor rendező meg is jegyezte, hogy ez is csak a rokonságot bizonyítja, s azt, hogy a székely humor gyökere Koreában van elrejtve.

► **Milyen volt a fogadtatás a szakma részéről?**

– Sajnos nem olvasok koreai nyelven, de amint a kritikák angol fordításából kide-

Fotó: archív

rült, a daejeoni előadások után a szakma el volt ragadtatva, és négycsillagosnak minősítette az előadásunkat, ami a legnagyobb elismerést jelenti.

► **Találkoztak ott más színházi társulatokkal? Láttak más előadásokat?**

– Velünk párhuzamosan játszott, egy kisebb teremben egy koreai társulat, így saj-

nos nem volt alkalmunk megnézni őket. Egyébként a tavaszi fesztiválon, ami idén ünnepelte a tizedik születésnapját rendkívül rangos előadások és alkotók voltak jelen az elmúlt években. A 2010-es évet például Peter Brook előadása tette emlékezetessé, de említetném korábbról Pina Bauscht, Peter Zadeket vagy Lev Dogyint. Rendkívül megtisztelő, hogy a színház falán, a tíz év anyagát magába foglaló képek sorozatában a mi előadásunk fotói közvetlenül a Brook előadásának képei után következnek majd.

► **Mi az a legnagyobb élmény, amivel hazatért Dél-Koreából?**

– A koreaiak megszállás után kevesek, nyitottak, alázatosak, figyelmesek mindenki iránt. Nagyon sokat kellene tanulni tőlük. Ezzel a felemelő szégyennel és mégis boldogan, az előadásunkat megkoronázó tapsorkánnal betelve távoztunk. És reménykedünk, hogy egyszer talán még visszatérhetünk.

Félsiker volt a Könyvhét

Hírösszefoglaló

► A tavalyi rendezvény sikerességét ugyan nem érte el, de az elmúlt évek egyik legkiemelkedőbb fesztiválja volt a hétfőn zárult 82. Ünnepi Könyvhét és a 10. Gyermekekönyvnapok a látogatottságot tekintve – jelentette ki tegnap Zentai Péter László. Az eseményt szervező Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének igazgatója beszámolt arról, hogy a vidéki rendezvények is jelentős látogatottsággal zártak. „Mint a kollégáktól megtudtam, a hetven év után idén először megrendezett kolozsvári Könyvhét is nagy sikerrel futott” – fogalmazott az igazgató.

A budapesti programok közül kiemelte a szombat esti Könyvek éjszakáját. „Egyre jobban belerázódunk a kiadók, mit is kellene kezdeni ezzel az eseménnyel” – jegyezte meg az igazgató, megemlítve Bródy János koncertjét, valamint az azt követő utcabálat. Zentai rámutatott ugyanakkor arra, hogy a könyvszakma szempontjából a látogatottságnál sokkal fontosabb, hogy mennyi könyv fogyott a rendezvényen. „Végezreményt nem tudok, de a szóbeli tájékoztatások alapján úgy értesültem, erősen megosztott volt az idei rendezvény: egyes kiadók a tavalyi, kimagasló eredmények túlszárnyalásában reménykednek, mások pedig a kevés vásárló miatt panaszkodnak” – mondta.

Gál Katalin, a Vince Kiadó ügyvezető igazgatója az MTI-nek hangtűzoltotta: az idei Könyvhét „óvatos vásárlás” jellemezte. „Látszólag tömegek voltak a Vörösmarty téren, de aki figyelmesebben megnézte az embereket, láthatta, hogy inkább csak nézelődnek” – fogalmazott Gál Katalin, aki szerint számukra sokkal rosszabb volt üzleti szempontból a Könyvhét az előző évekhez képest. Felidézte, főleg az akciós áron kínált szakácskönyveket, művészeti kismonográfiákat vásárolták náluk az emberek, komolyabb érdeklődés Benedek István Gábor *Bergeni keringő* című novelláskötete és Schiffer Péter *Elhallgatott beszélgetések* című regénye iránt mutatkozott. Az előzetes becslések szerint pozitív mérleggel zárhat az Európa Könyvkiadó, mint Barna Imre, a kiadó vezetője fogalmazott, nekik „semmi okuk nem lehet a panaszra”.

Szerinte a kiadók könyvheti szereplése elsősorban a profiltól függ, az Európa neves szerzői iránt az idén is nagy volt az érdeklődés.

Az igazgató kiemelte: sokan vásárolták a kiadónál most debütáló Szécsi Noémi író *Nyughatatlanok* című történelmi regényét, John Lukacs *A második világháború öröksége* című esszé-kötetét, valamint a Szabó Magda kéziratos hagyatékából előkerült *Liber Mortis (Halottaskönyv)* címet viselő kötetet. ◀

Fiatal drámaírókat díjaztak

Antal Erika

► Csuszner Ferenc *Cifra* virrasztás és Lovassy Cseh Tamás *VALE-búcsú* című pályaművét ítélte a legjobbnak a zsűri a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Színházstudományi Tanszék által hirdetett dráma- és kritikapályázaton. A 20–25 éveseknek meghirdetett kategóriában pályázó Csuszner *A hívás* című munkájával a Jelenetek és egyfelvonások kategóriájában is elnyerte az első díjat, míg a „kicsik” között Bíró-Árpád Levente *Morzák* darabja lett a kategória legjobbjá. A zsűri dicséretben részesítette Balogh Ákos *Fest* című

munkáját, illetve a *Neked van?* című írást, amelynek szerzője az eredményhirdetés után sem fedte fel magát. A kritika és esszé kategóriában Nagy Botond sepsiszentgyörgyi tizenegyedikes diák vehette át első díjat. Amint arról lapunkban már beszámoltunk, az egyetem idén második alkalommal hirdette meg pályázatát a fiatal alkotók részére. A 17 dráma és öt kritika illetve esszé közül Ungvári Zrínyi Ildikó, Lázok János, Albert Mária, Balási András, Csép Zoltán a Színházstudományi Tanszék tanárai és Kovács András Ferenc költő, a *Látó* szépirodalmi folyóirat főszerkesztője, a zsűri tiszte-

letbeli tagja választotta ki a legjobbakat. „Nagy formakísérletezés nem történt, a pályaműveken a kortárs hatás érezhető” – értékelte az idei pályázatra beküldött munkákat Ungvári Zrínyi Ildikó egyetemi tanár, aki elmondta, sokan a családról és a családi problémákról, az élet nagy kérdéseiről írtak. „Folytassátok az írást és járjatok soka színházba” – tanácsolta Albert Mária a fiatal pályázóknak. Kovács András Ferenc, megígérte, hogy valamennyi díjazott pályamunka megjelenik a folyóiratban, hiszen a *Látó*-nak mindig szívügye volt a színház és a színházról szóló írások közlése. ◀

Csuszner Ferenc két alkotását is díjazták a színművészeti egyetem drámapályázatán

A szerző felvétel

Veszekedős TIFF-zsűri

Turós-Jakab László

► Veszekednek az egyes filmek felett, Radu Muntean filmrendező az ízlésére hallgat, Vesela Kazakova bulgáriai színésznő pedig a szívére – néhány az idei TIFF-zsűri műhelytitkairól, amelyeket tegnapi sajtótájékoztatójukon fedtek fel az ítések. Az X. Erdélyi Nemzetközi Filmfesztivál zsűrijének tagjai – Cedimir Kolar jugoszláviai producer, Laurence Herszberg producer, a párizsi Forum des Images vezetője, Radu Muntean romániai rendező, Vesela Kazakova bulgáriai színésznő és Umberto Pasolini brit rendező, producer – amint azt már megszokhattuk, keveset beszéltek a fesztivál versenyfilmjeiről, értékelésük kritériumairól. Mint elmondták, mindegyikük saját, szubjektív szempontjai szerint ítéli meg a versenyben lévő alkotásokat.

Tartós sikertörténet az újhullám

A versenyfilmekről nagyon hamar a román filmművészetre terelődött a szó, a zsűri külföldi tagjai bíznak abban, hogy a román „film újhullám” még sokáig „fog háborogni”. Cedimir Kolar szerint nem baj, ha az utóbbi időben a díjak száma megcsappant, ez nem feledést jelent. Radu Muntean megjegyezte: „Nem szabad a díjak megszállottja lenni, hiszen azok csupán 4–5 ember szubjektív véleménye alapján lelnek gazdára. Ezeknél fontosabb közönség véleménye”. Umberto Pasolini szerint sem a díjak a mérvadóak, hanem sokkal inkább az, hogy a film tudjon az anyanyelvű közönséghez szólni. Mint elmondta, Nagy-Britanniában a közön-

A TIFF zsűrije a versenyfilmek eklektikus jellegét és sokszínűségét dicsérte a tegnapi sajtótájékoztatóon. Fotó: Ion Petcu

seget nem érdeklik az országban készülő, nemzetközi fesztiválokra vetített filmek, ami a fiatal alkotókat arra kényszerítette, hogy olyan közönségbarát műfajokhoz nyúljanak, mint a thriller vagy a horror.

Megosztó a torrentezés

A TIFF-zsűri sajtótájékoztatójának legforróbb témája azon-

ban nem a filmművészet, hanem a hozzá szervesen kapcsolódó torrentezés (a filmek internetes letöltése) volt.

Cedimir Kolar és Laurence Herszberg producerek határozottan elleneztek az illegális fájletöltést, míg társuk, a rendezőként is tevékenykedő Umberto Pasolini bevallotta, örült annak, hogy rengetegen megnézték a YouTube-ra illegá-

lisan feltöltött 2008-as *Machan* című filmjét. Vesela Kazakova kifejtette: a torrentezés kompromisszumos megoldásnak látja. „Ezzel a típusú fájlcserével az egész világ megismerhet egy alkotást” – mondta. Hasonló véleményen van Radu Muntean is, aki bevallotta: egy ideig csak az internetet tudta javasolni azoknak, akik látni akarták a filmjeit. ◀

Kazakovának film volt a magartanára

A tegnapi sajtótájékoztató után Vesela Kazakova a magyarsággal való találkozásáról beszélt az *Új Magyar Szónak*. Mint ismeretes, a bolgár színésznő Edelenyi János 2009-es *Prima Primaverájában* kapott fontos szerepet így szinte végig magyarul beszélt a filmben. „Nagyon büszke vagyok a *Prima Primaverára*” – mondta a színésznő, de elismerte: ha tudta volna, hogy a magyar nyelv ennyire nehéz, nem vállalta volna a szerepet. „Az adott szó kötelez, csak azért csináltam

végig ezt a filmet” – árulta el lapunknak. Elmondta, természetesen nem bánta meg a forgatást, hisz ma beszél magyarul, sőt írni és olvasni is tud. „Négy évig készült a film, s eközben az volt a legnehezebb, hogy vissza kellett utasítanom több kecsegtető ajánlatot is. Szép emlékeim vannak a *Prima Primaverára*, de nem hiszem, hogy még egyszer képes lennék végigcsinálni mindazt, amit a film forgatása feltételezett” – jelentette ki lapunknak Vesela Kazakova.

Bukarestben koncertezett Sting

ÚMSZ

► Mintegy tízezer rajongója előtt koncertezett hétfő este Bukarestben Sting, aki harmadik alkalommal lépett fel a fővárosban. A több mint két órás koncert alatt az angliai gitárvirtuóz 50 fős csapatával szinte az összes slágereit elénekelte az Alkotmány téren felállított színpadon. A show a The Police együttes 1981-es *Every little thing is magic* című számmal indult. (Sting 1977 és 1986 között a The Police énekes volt, majd az együttes felbomlása után szólókarrierbe kezdett – szerk. megj.), ez után következett a „Jó estét, Bukarest” koncertnyitó köszönet, amelyet az *If I ever lose my faith in you* koronázott. Sting egyszerű öltözetben, sötét pólóban és farmerben lépett a romániai rajongók elé, akiket valósággal elbűvölt. Majd felcsendült az 1987-es albumról jól ismert *Englishman in New York*, amit a *Moulin Rouge* klasszikusa, a *Roxanne* következett, de bukaresti közönség hallhatta a *When we dance, I hung my head, Why should I cry for you* és *Whenever I say your name* című dalokat is. A *Message in a bottle*-vel búcsúzó énekes virágcsokkal távozott a színpadról.

Sting (Gordon Matthew Thomas Sumner) 1951 október 2-

Sting ötvenfős csapattal énekelte legismertebb dalait a román fővárosban

án született az angliai Newcastle upon Tyne-ben. Akadémia Díjra jelölték, tizenhatszor nyert Grammy-díjat. Szólókarrierjének kezdetéig, legfontosabb dalszövegírója, vezető énekes és basszusgitáros volt a The Police együttesnek. Mint szólóénekes és mint a The Police énekes több, mint 100 millió lemezt adott el és több, mint 16 Grammy-Díjat

nyert. Első Grammy-Díját a *Best Rock Instrumental Performance*-ért kapta 1981-ben, ugyanekkor Oscar-díjra is jelölték a Legjobb Dal kategóriában. Sting számos hangszeren játszik: láthatunk már a kezében gitárt, basszusgitárt, bőgőt, mandolint, szaxofont, pánsípót, legutóbb lantot, de jól zongorázik, és harmonikázik is, amellett, hogy kitűnő énekes. ◀

Kettős tükör

Győzike, a.k.a. Gáspár Győzöt, az RTL csatorna egyik valóságshow-sztárját adócsalással gyanúsító pletykák röppentek fel nemrégiben a magyar sajtóban. Az RTL közleménye szerint viszont a magyar nyomozhatóság rendben találta a tévécsatorna és a hírhedt „közszerelő” szerződését. Hogy mi az igaz, és mi nem, nem is érdekes, hiszen ez a cirkusz is tulajdonképpen egy komoly reality – ami ha mást nem, hát kukkolásmániás nézők újabb tömegét fogja a butítódoboz üveglapjához vonzani. Soha nem értettem, hogy mi a jelentősége annak, hogy tudjuk, mit idélenkedik odahaza vagy „kamera-háziörizet”-státusban leledző, tehetségtelen színész, de az „exit poll” adatok alapján úgy néz ki: sokan szavaznának ellenem, és mivel demokráciában élünk, talán jobban teszem, ha nem is feleszegetem tovább Győzike médiasztrásgának árnyoldalait. A cirkusz már megvan, a kenyér kevésbé. A lélek fénye meg már kit érdekel?

(prier)

Röviden

Elbukott a „szinkrontörvény”

Elvetette a képviselőház Victor Socaciu szociáldemokrata képviselő törvénytervezetét, amely kötelezővé tenné a külföldi filmek szinkronizálását. „Arra kérem önöket, hogy gondolkodjanak úgy, mint a román honatyák, ne pedig úgy, mint valami fodrások, akik nem tudnak aludni Marlon Brando hangja nélkül” – próbálta jobb belátásra bírni a kollegáit Victor Socaciu. Amint arról lapunkban már beszámoltunk, Socaciu tervezete románra fordított volna minden mozgóképes alkotást. Az audiovizuális törvényt módosító indítvány szerint az előírás betartását az Országos Audiovizuális Tanács ellenőrizte volna. A szociáldemokrata politikus fő érve szerint az intézkedés a román nemzeti identitás megőrzését szolgálja – ám a szakma és a politikum egyaránt kritizálta azt.

Továbbra is aktívak a kalózok

Bár a fájlcserélés részaránya csökkenni fog az internetes adatforgalmon belül 2015-ig, ez nem a P2P hálózatok visszaszorulása miatt fog bekövetkezni – derül ki a Cisco tanulmányából. A hálózatkutatóval foglalkozó társaság szerint a változás a streaming felületek növekvő használati arányának lesz köszönhető – írja *TorrentFreak*. Az ötéves prognózis szerint a jelenlegi 40 százalékos arányról 2015-re 24 százalékra csökken majd a P2P adatforgalom a teljes internetes adatforgalmon belül. Bár az arány csökken, az adatok mennyisége évi akár 23 százalékkal is nőhet. A tanulmány szerint most átlagosan közel 5000 petabájtnyi adat mozog a fájlcserélő felületeken keresztül havonta, ez a szám öt éven belül 13 ezer petabájt fölé emelkedhet.

MÉDIAPARTNER

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,
O.P. 33, C.P. 17

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

CSÜTÖRTÖK
2011. június 9.

A nap filmjei

RTL Klub, 22.20
Ítéletnap

Jericho Cane, a kiégett exzsaru akarata ellenére egy lélegzetelállító macska-egér harc egyik főszereplőjévé válik, ahol a tét az emberiség sorsa. A játszma látszólag egyetlen nőért folyik, aki egy titkos ismeretlen vágyának tárgya. A férfi nem más, mint maga a sátán, hatalma emberi ésszel fel-foghatatlan, célja pedig ugyanolyan egyszerű, mint amennyire végzetes.

TV2, 22.25
Lelkes testcsere

Hogyan tolhat ki az élet annál jobban két szomszéddal, akik a lehető legjobban utálják egymást, mint hogy egy napfényes reggelen egymás testében ébrednek? Ráadásul egyikük csaj, másikuk pasi, és hogy kerek legyen a kép, még ugyanabba a középiskolába is járnak. A kezdeti sokk után Woody és Nell megcserélt személyiségét mi másra használnak, mint hogy totálisan lejárassa a másikat a suliban.

m2, 1.55
Retúr

„Hetven év felett, nyugdíjasként legfeljebb a MÁV gondol az emberre – például ingyen utazási lehetőséget ad neki. A filmbeli öt vagány ki is használja: este beszálnak egy jó messzire szaladó személybe és reggel – újra Pesten – kiszállnak belőle. Nem mindegyikük hajléktalan, de ha már olyan jól összejötték, legalább elújták az időt – traccspartival, életük történetének elmesélésével.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.00 Hírek 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.01 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.03 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.00 Hírek 20.50 Jó éjszakát 21.00 Hírek 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történetei 23.00 Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradó Hitvilág, Komolyzenei vetélkedő, Orvosi tanácsadó 13.00 Híradás, Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.20 Benézünk hozzátok 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, műsorismertetés 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Rejtett világok 17.00 Nap-óra 17.30 Rockmalom 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.35 Múltidéző (ism.)
8.05 Magyar elsők
8.30 Híradó - Reggel
8.40 Család-barát (ism.)
9.40 Főzés? Gyerekjáték!
9.50 Kicsi Maciusz király
10.00 A dzsungel könyve
10.30 Szelek szárnyán (kan. sor.) (ism.)
11.30 25. szélességi fok Délre (sor.)
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.15 Térkép - Válogatás
16.00 Talpalatnyi zöld (ism.)
16.30 Dunáról fúj a szél (ism.)
16.40 A közlekedés új útjai
17.10 Virágzó Magyarországon
17.30 Győztesek Világa
18.05 Doc Martin (sor.)
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Szelek szárnyán (kan. sor.)
21.00 Híradó
21.10 Sport hírek
21.20 Közbeszéd
22.00 Fény az éjszakában (francia f., 2. rész)
23.30 Dunasport
23.40 Koncertek az A38 hajón
0.35 A magyarok és az I. Világháború

TVR 1

7.00 Reggeli híradó
9.00 Szerelmi bizonyíték (brazil sorozat)
10.00 100%-ban garantált (ism.)
11.00 Kalózok (ismeretterjesztő sor.)
12.00 TVR 55
12.40 Kim Suro, The Iron King (koreai sorozat)
14.00 Hírek
14.45 Közérdek
15.15 Teleshopping
15.30 Akzente
17.00 Lottó 5 / 40, Lottó 6 / 49
18.00 Hírek, időjárásjelentés
18.25 Kim Suro, The Iron King (koreai sorozat)
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.00 Itéld meg te!
22.10 Báthory - A legenda másik arca (szlovák-cseh-angol-magyar-amerikai filmdráma, 2008)
0.30 TIFF beszámoló
0.40 Államérdék (angol filmdráma, 2003)
1.40 A megfelelő pár (ism.)
2.30 Kalózok (ismeretterjesztő sor.)
3.20 Sport (ism.)
3.35 Hírek, időjárásjelentés (ism.)

VIASAT 3

10.15 Chicago Hope Kórház (sorozat) 11.15 Az idő árnyékai (ném. dráma) 13.55 Amerika csillagai 14.55 Dawson és a haverok (sorozat) 15.50 A médium (sorozat) 16.45 Gyilkos számok (sorozat) 17.40 A dadus (sorozat) 18.05 Christine kalandjai (sorozat) 18.30 Doktor House (ism.) 19.25 A nagy házalakítás 20.25 Két pasi (sorozat) 21.25 Doktor House (sorozat) 22.25 CSI (sorozat)

m1

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
Közéleti műsor
10.00 Alaszka
10.30 Apacsavar (dok. f.)
10.55 Nappali
13.01 Híradó
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Átjáró
14.30 Slovenski Utrinki
15.00 Együtt
15.35 Összhang
A Kárpát-medence zenéje
16.30 Kárpátalja expressz
17.00 Szomszédok (magyar sor.)
17.30 Híradó
17.40 Körzeti híradó
17.55 Teadélután
18.55 India - Álomok útján (braz.-ind. sor.)
19.45 Futótűz (am. sor.)
20.30 Híradó este
20.55 Sport hírek
21.05 Maupassant filmklasszikusok (francia sor.)
22.10 Tűzvonalban (magyar sor.)
23.05 24 (am. sor.)
23.55 Az Este
0.30 Liszt Rómája - Róma Lisztje
0.55 Hírek
1.00 Sport hírek
1.10 Ma Reggel (ism.)
Közéleti műsor
Benne: Híradó, sport hírek

TVR 2

6.00 Biznisz óra (ism.)
7.00 Teleshopping
8.10 Tonomat DP 2 - szórakoztató műsor
10.00 Késhegyten
11.00 Vallomások
12.00 Hírek, időjárásjelentés
12.30 Biznisz óra (ism.)
13.30 Jamie konyhája
14.00 Miért ABC
14.35 Együtt Európában
15.30 Parlamenti pártok fóruma
16.00 Bűvület (olasz sor.)
17.00 Hírek, időjárásjelentés
17.30 Vallomások
18.30 A Simpsons család (am. anim. sor.)
19.00 Biznisz óra
20.00 Három királyság (kínai kaland sor.)
20.55 Adio
21.00 Oroszlánok arénája (reality show)
22.00 Hírek, időjárásjelentés
23.00 Dobro urban
23.35 Rövid film a kettesen
0.35 Három királyság (kínai sor.) (ism.)
1.30 Lehet, hogy nem tudtad
1.35 Vallomások (ism.)
2.30 AG Weinberger zenei műsora (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek
10.00 Pontos sportidő (live) 12.00 Sport.ro Hírek (live) 13.10 Pontos sportidő 14.00 Sport.ro Hírek (live) 15.10 Pontos sportidő 16.00 Sport.ro Hírek 16.30 Pontos sportidő 18.00 Sport.ro Hírek 19.00 Pontos sportidő (live) 20.00 Örüljünk a focinak 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 Wrestling WWE PPV Over the Limit 1.00 Sport.ro Hírek

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 Kerek és lépések
10.35 Srpski Ekran
11.05 Unser Bildschirm
11.30 Körzeti magazin
12.25 Néprajzi értékeink
12.30 "...hol élsz Te?"
13.01 Híradó délben
13.15 Sport hírek
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Záróra
14.45 Van öt perce?
14.50 Sírjaik hol domborulnak...
15.15 Az Örök Szövetség
15.45 Bizzál bennem! (amerikai vígjáték, 1987)
17.20 Mindörökké szerelem (mexikói sor.)
18.20 Ezel - Bosszú mindhaláláig (török sor.)
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 A mentalista (amerikai krimisor.)
21.05 Fókusz
21.35 Barátok közt (magyar sorozat)
Közben: RTL-hírek
22.20 Ítéletnap (amerikai akcióf., 1999)
Utána: RTL-hírek
0.45 Róma (angol-amerikai kaland sorozat)
1.55 Reflektor - Sztármagazin
2.05 Infómánia
Multimédia magazin

PRO TV

7.00 ProTV hírek, sport, Könyvbemutató
10.00 Táncolj az esküvőmon (amerikai filmdráma, 2009) (ism.)
12.00 Fiatál és nyugtalan (amerikai sor.)
13.00 ProTV hírek, sport
14.00 Kettesben könnyebb (francia-belga vígjáték, 2009)
16.00 Fiatál és nyugtalan (amerikai sor.)
17.00 ProTV hírek, sport
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Könyörtelen csapás (amerikai-kanadai akciófilm, 2008)
22.30 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés
23.00 CSI: New York-i helyszínelők (amerikai-kanadai krimisorozat)
0.00 Könyörtelen csapás (amerikai-kanadai akciófilm, 2008) (ism.)
1.30 ProTV hírek, sport (ism.)
3.00 CSI: New York-i helyszínelők (ism.)

ACASA

8.30 Anania másék arca (am. sorozat) 10.00 A libák nem szállnak a mennybe (sorozat) 12.45 Szerelem és tisztesség (sorozat) 14.15 Clase 406 (sorozat) 15.30 A család (sorozat) 16.30 Igaz történetek 17.30 Az ígéret (sorozat) 18.30 Bella Calamidades (sor.) 19.30 Teresa (sorozat) 20.30 Szerelem és tisztesség (sorozat) 21.30 Cassandra (venez. sorozat) 22.30 Éjszakai történetek

RTL KLUB

7.00 Törzsutas (ism.)
Utazási magazin
7.25 Fókusz (ism.)
Közszolgálati magazin
7.55 Reggeli
Reggeli magazinműsor
10.05 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mex. sor.)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.10 ASZTRO Show
14.30 Fél kettő - Magazin
a legjobb történetekkel
15.40 Bizzál bennem! (amerikai vígjáték, 1987)
17.20 Mindörökké szerelem (mexikói sor.)
18.20 Ezel - Bosszú mindhaláláig (török sor.)
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 A mentalista (amerikai krimisor.)
21.05 Fókusz
21.35 Barátok közt (magyar sorozat)
Közben: RTL-hírek
22.20 Ítéletnap (amerikai akcióf., 1999)
Utána: RTL-hírek
0.45 Róma (angol-amerikai kaland sorozat)
1.55 Reflektor - Sztármagazin
2.05 Infómánia
Multimédia magazin

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport
8.00 Reggeli matiné - Razva és Dani szórakoztató műsora
10.00 Sajtószemle Mircea Badeavai
11.00 Knight Rider (amerikai akció sor.)
12.00 Az elveszett ereklyék fosztogatói (kaland sor.)
13.00 Híradó, Sport
14.00 Ne állj szóba idegennel! (amerikai akcióthriller, 1994)
16.00 Híradó, Sport
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gherghie műsora
19.00 Híradó, Sport
20.20 Az agglegény 2 - verseny show
22.00 Vad nárcisz (román sorozat)
23.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
23.45 Egy bűnös show - Dan Capatos szórakoztató műsora
1.00 Ne állj szóba idegennel! (amerikai akcióthriller, 1994) (ism.)
2.45 Az elveszett ereklyék fosztogatói (kaland sor.) (ism.)
3.30 Közvetlen hozzáférés (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 A Midsomer gyilkosságok (sorozat) 13.15 A gonosz sosem alszik (amerikai horror) 15.00 Ipiapacs (amerikai-kanadai vígjáték) 16.50 Rajzás 2. - Az új faj (kan. f.) 18.35 Extralarge: Fekete és fehér (amerikai-német-olasz film) 20.25 Száguldás a semmibe (amerikai film) 22.15 Kraken - A mélység csápjai (am. horror) 23.55 Rejtélyek mocsara (kanadai horror)

TV2

7.00 Segíts magadon!
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Mokka habbal
10.45 Stahl konyhája
10.50 Babapercek
11.00 Teleshop
12.40 Második élet (am.-kol.-mex. sor.) (ism.)
13.40 Az álomnő (am.-angol-német vígj., 2007)
15.15 EZO.TV
16.25 Második élet (am.-kol.-mex. sor.)
17.25 Seherzádé (török drámasorozat)
18.05 Update Konyha
18.25 Seherzádé (török drámasorozat)
19.30 Tények
20.20 Aktív
21.15 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.25 Lelkes testcsere (kan.-angol rom. vígj., 2006)
Közben: Kenósorsolás
0.20 Aktív
0.25 Divatkreátor
0.55 Bostoni halottképek (am. krimisor.)
1.55 Tények Este
2.25 EZO.TV
3.00 Haláli hullák hajnala (angol-francia horror-vígj., 2004)
4.35 Segíts magadon! (ism.)

PRIMA TV

7.00 Menyasszonyok (görög filmdráma, 2004) (ism.)
9.00 Teleshopping
9.30 Szívek találkozása (indiai sorozat)
10.30 Aki tud az nyer
11.30 Hajbakapás a konyhába - reality show
12.30 Teleshopping
13.00 Kacsamesék (rajzfilm sorozat)
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sorozat)
15.00 Vad rózsák (kanadai sorozat)
16.00 A cseresznye a tortán
17.00 Lököttek (román sorozat)
18.00 Hírek
19.00 Fókusz sport
19.30 A cseresznye a tortán
20.30 A skorpió megszületése - reality show
22.00 Focus Monden (ism.)
22.15 Lököttek (román sorozat)
23.00 A gyilkos szalamandra (am.-olasz-angol thriller, 1981)
1.00 Hírek, sport (ism.)
2.00 Aki tud az nyer (ism.)
2.30 Teo - talk show

KANAL D

7.30 Reggeli kávé 9.30 Teleshopping 10.00 Családi történet (sorozat) 12.30 Hírek 13.15 Légy az enyém 15.00 Teleshopping 15.15 A sors kezében (sorozat) 16.45 Célponthab 18.45 A nap híre 19.00 Kanal_D_Hírek 20.00 Mosolyasztilla 20.30 A szerelem átka 22.00 A szakács mentette meg 23.00 Tabu (am. misztikus film, 2002) 0.45 Farkasok völgye (sorozat) 1.45 Hírek

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.)
7.30 Lapzártá (ism.)
Vitaműsor újságírókkal
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 Keresztmetszet Riportmagazin (ism.)
11.00 Híradó
Friss napi információk
11.30 Iskolapélda (ism.)
12.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Lapzártá (ism.)
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Sziluett (ism.)
16.00 Híradó
16.30 Zöld övezet (ism.)
A hírTV környezetvédelmi magazinja
17.05 Értékmentés másként (ism.)
17.30 Paletta (ism.)
18.00 Híradó
18.30 Soroló
19.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó
22.35 Lapzártá
Vitaműsor újságírókkal
23.00 Híradó
Friss napi információk
23.30 Ösök tere
0.05 Rájátszás (ism.)

DISCOVERY

6.30 Széttépítők - Falak, keretek, csatlakozások
7.00 Hogyan készült?
8.00 Autókereskedők - Alfa Romeo Spider Veloce
9.00 Hogyan csinálják?
10.00 Hogyan készült?
11.00 Széttépítők Nyomás!
Hegesztés
12.00 Amcsi motorok - NY Yankees motor
14.00 Állítólag...
- Úszunk a szirupban
16.00 Hogyan készült?
Töltött olívabogyó, asztrolábium, nyereg
17.00 Amcsi motorok - Családban marad
18.00 Les Stroud és a túlélés titkai - Sri Lanka
20.00 Állítólag...
- Youtube különkiadás
21.00 Széttépítők - Otthonunk melege
22.30 Aranyláz Alaszkában
- Aranyláz
23.30 Autókereskedők - Ford Cosworth, Frogeye Sprite
1.30 Amcsi motorok - Családban marad
2.30 Széttépítők - Otthonunk melege

ETV

9.00 Hítelet 16.00 Híradó
16.15 Hítelet ism. 16.35 Kárpát Expressz 17.00 Átjáró 17.30 Híradó 17.40 Izelítő 14.45 Kalendárium 17.50 Egészséges percek 17.55 Könyvajánló 17.57 Életképek 18.00 Reggeli terefere 18.30 Híradó 19.00 Több szemközt 19.30 Híradó 20.00 Meszter József: A kusztora művészei, dokf. 20.45 Zene 21.00 Több szemközt 21.30 Híradó 22.00 Átjáró (ism.)

Június 8., szerda

Az év 22. hete és 159. napja, hátravan 206 nap

Ma **Medárd** és **Helga** napja van. A Medárd a germán Machthard név latin Medardus formájából ered, jelentése: hatalom + erős, merész. Női párja: Medárda. A Helga női név az óészaki heilagr (szent vagy megszentelt) szóból ered. Holnap a **Félix, Előd, Annamária** és **Annabella** nevéek ünnepeinek.

Évforduló

- 979 – Lothár nyugati frank király társkirályává koronáztatja fiát, V. (Henye) Lajost.
- 1099 – Jeruzsálem ostromának kezdete az I. kereszties háborúban.
- 1593 – Ezen a napon született I. Rákóczi György erdélyi fejedelem.
- 1810 – Ezen a napon született Robert Schumann német zeneszerző († 1856).
- 1867 – A kiegyezés folyamatát befejező aktusként megkoronázzák I. Ferenc József királyt és Erzsébet királynét a Budavári Nagyboldogasszony templomban (Mátyás-templom). Általános amnesztia az 1848–49-es szabadságharc emigránsai számára.

Vicc

Pistikétől kérdezi az anyukája:

– Kisfiam, nézd meg menynyi fogkrém van a tubusban! Pár perc múlva hangzik a válasz:
– A fürdőkádtól a konyhaszekrényig ér!

Recept

Vajban párolt fóliás zöldségek

Hozzávalók: zöldségek ízlés szerint: ezúttal sárgarépa, újhagyma és gomba, csomagonként 2-3 dkg vaj, só, bors ízlés szerint, esetleg zöldfűszerágak (rozsmaring, kakukkfű, bazsalikom), alufólia.

Elkészítése: A zöldségeket megtisztítjuk és megmoszuk. Az alufóliából letekerünk egy nagyobbacska (kb. 1 m-es) darabot, és kettőbe hajtva „zacskót” készítünk belőle: mindkét szélén és a zárt végén is, kb. egyujnyi vastagon kétszer behajtogatjuk. Ebbe a zsebbe csúsztatjuk bele óvatosan a zöldségeket, a vajdarabkát és a kívánt fűszereket. Sózni nem kell túlságosan, azt utólag is meg lehet tenni. A zseb száját zárjuk le (szintén hajtogatással), a csomagocskát pedig helyezük rá a forró rácsra. A sárgarépát kb. 10 percre, a gombás-hagymásat kevesebb ideig is elég sütni. Annyi ilyen csomagot készítsünk, amennyi szükséges ahhoz, hogy a zöldségek kényelmesen, lehetőleg egy rétegben, elférjenek benne.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Ma összpontosítson szerelmi életére. Az utóbbi időben nagyon elfoglalta a napi teendője, így nem jutott elég idő kedvesére. Ő pedig vágyakozik társaságára.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Elhatározza, hogy bevásárolóútra megy. Talál is szép holmikat, amiben csábítóan érzi magát. Teljesen feltöltődik önbizalommal.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Egy fontos megbeszélés van. Jól teszi, ha előre végiggondolja, hogyan is zajlik le majd a párbeszéd. Igyekezzen értelmezni a másik fél álláspontját.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Alig látszik ki a munkából, de a főnöke elismerését legalább kívívta. Munkatársaival jól jön mostanában. Mindezek ellenére sem érzi igazán jól magát, hiányzik már a pihenés.

OROSZLÁN (VII. 23.–VII. 23.)

Kitartása kifizetődik ebben a hónapban. Úgy tűnik, többnyire áldozat nem volt hiábavaló. Végre fellélegezhet.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Sorsfordulóhoz érkezett. Mai döntései kihatnak egész életére. Ne hagyja magát sürgetni, ne hozzon gyors döntéseket, hiszen fontos szempontokat kell mérlegelnie.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Elképzelései szerint kezdenek alakulni ügyei, de még néhány visszatérő problémát le kell rendeznie. Gyorsan túljut ezeken és a hét második felében már másra koncentrálnak.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Meglehetősen viharos viták robbanhatnak ki a párjával. Itt a nyár, és saját maga sem tudja, mit is szeretne, menni vagy maradni.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Könnyen ráhangolódik az emberek érzéseire. Szinte kérdés nélkül teljesíti a kívánságait. Ismeri a mondást: „Jó tett helyébe jót (ne) várj!”

BAK (XII. 22.–I. 20.)

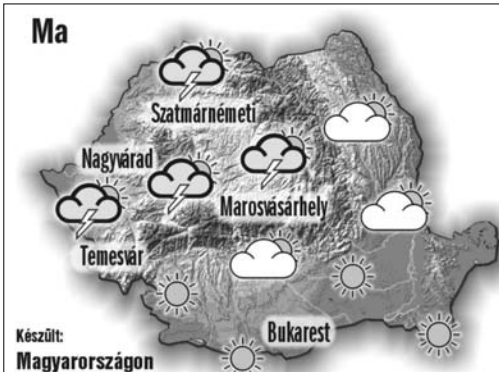
Őn olyan partnerrel érzi jól magát, aki intelligens, értelmes, akivel kellemesen el tud beszélgetni, sok közös érdeklődési körük van. Most valaki teljesen elvarázsolja.

VIZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Az utóbbi időben remekül elboldogul egyedül is, de a legközelebbi hozzátartozóihoz változatlanul hűséges. Legyen közlékeny, mutassa ki érzelmeit.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Szükségét érzi annak, hogy elmenjen hazulról, emberekkel találkozzon. A négy fal közül kicsalogatja a gyönyörű nap-sütés, a meleg idő.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Ma elsősorban a nyugati területeken növekszik meg erősen a gomolyfelhőzet, és elsősorban ott fordul elő több helyen záporos, zivatar. Zivatarok idején viharos lehet a szél.

A következő napok időjárása

Csütörtök
23°C / 28°C
Az erőteljes gomolyfelhőképződésből sokfelé várható zápor, zivatar, helyenként felhőszakadás.

Péntek
21°C / 27°C
Sok lesz a gomolyfelhő és sokfelé várható záporos, zivatar, néhol felhőszakadás.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	33°C	17°C
Brassó	27°C	14°C
Bukarest	29°C	17°C
Csikszereda	25°C	14°C
Kolozsvár	29°C	16°C
Marosvásárhely	27°C	17°C
Nagyvárád	32°C	17°C
Szatmárnémeti	31°C	19°C
Temesvár	33°C	17°C

Füldugulás

Horváth István

***	BILLENTYŰ RÖGÉPEN	ALATTA FÉSZKEL A FECSKE	SÖRÉT OKOZTA SEB	SZEZON-JELZŐ	PÁROS CSÓKI	KONYHAKERTI NÖVÉNY	ARRA A HELYRE TASZIT	CSÓNÁK-GERINC	DOLGOZIK A TANÍTÓ
FOKOZATOSAN BELETÖRÖD									
NEHEZ FELADATOT VÉGEZ					LAJOS BECÉZVE				
HÁZ RÉSZE					GÁZLÓ-MADÁR				
FŐZŐ-EDÉNY				ROVARIR-TÖSZER				A TÁRGY RAGJA	
NÉMÁN EVEZI			FOSZTOGAT	HEVESEN MOZGATÓ				FABÓDÉ TÁKOL	MACSKA-NÉV
DEHOGYI!		NYOMDAI DISZ							
KÉSSSEL LEDŐF		KIEJTETT BETŰ					RÓMAI 101		
HÁROM-TAGÚ EGYÜTTES					HAVON SIKLIK		PÁPIR-MÉRTÉK		
SZAGLÁS SZERVE					BÁZIS (RÖV.)				
					ROSSZ MINŐSÉGŰ ÁRU				

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847,
E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Baló Levente (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasszerkesztő:
Osváth Annamária

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czedly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közzölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

MÉDIAPARTNEREK

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

Sláger Rádió
fm 105.9

95 FM SICULUS Rádió

95.1 fm Paprika Rádió
Füln csíp.

94.0 FM PROFI RÁDIO
A ZENE ARAD BELŐLE

KOLOZSVÁRI RÁDIO
FM 95.6
www.radiocluj.ro

Licenc nélkül a Bihar FC

Labdarúgás

T. J. L.

► A Román Labdarúgó-szövetség (FRF) hivatalos honlapján megjelent közlemény szerint a Bihar FC nem kapta meg a Liga-1 2011-12-es idényében való induláshoz szükséges licenct. A nagyváradiak a FRF végrehajtó bizottságának (vb) június 20-i üléséig kell várjanak, akkor dől el ugyanis a Temesvári FC és a Besztercei Gloria sorsa is. Ahhoz hogy a fentemlített három csapat indulhasson az új bajnoki idényben, a működési szabályzat (ROAF) módosítása szükséges, ezt pedig csak a vb érheti el. A Liga-2-ből feljutott további három csapara, a Ceahlăul Piatra Neamț, a Concordia Chiajna és a Petrolul Ploiești megkapta az élvonalban való szerepléshez szükséges licenct. A Liga-1-es licenct megkapta további három együttes, a Mioveni, a Szebeni Voința és a Săgeata Năvodari, míg a Botoșani, a Konstancai Viitorul és az UTA beadványát elutasították. A profiligá a működési szabályzat módosítását kéri a FRF-től, hogy a temesváriak, a beszterceiek és a váradiak is elindulhassanak az új bajnokságban. ◀

Védelmi minisztérium: a Steaua neve a miénk!

Labdarúgás

Turós-Jakab László

► A védelmi minisztérium hivatalos bejelentése szerint per útján szeretné visszaszerezni a Steaua nevet és az emblémát (logót) is. A „katonák” szerint George Becali nem törvényes úton jutott ezek birtokába.

A beadvány szerint a Bukaresti Steaua név a Hadseg Sportklub (CSA) része, és nem választható külön tőle. Miután olyan piros-kék színekben kimagasló eredményeket ért nagy sportolókat említ, mint Balázs Jolán, Ilie Nastase, Ion Corneliu, Cristian Gațu, Viorica Viscopoleanu, Gheorghe Berceanu, Iulica Ruican vagy Sorin Babii, George Boroi ezredes, a CSA parancsnoka emlékeztet, hogy a Steaua márkat 1996. július 2-án jegyezték be az OSIM-nál, mint 42 termékcsalád, illetve szolgáltatás nevet.

Becali 2004. január 19-én kérte a CSA Steaua beleegyezését, hogy bejegyeztethesse

a Bukaresti Steauát mint a labdarúgó-csapat elnevezését, de beadványára elutasító választ kapott. Becali ekkor új manőverrel kísérletezett – sikerrel: a Teia Sponte által 2004-ig vezetett FC Steaua Sportegyesülettől megszerez-

te a cessiót, az OSIM pedig 2004. április 28-án engedélyezte az átruházást.

Ezt az OSIM-határozatot szeretné most semmissé nyilváníttatni a CSA Steaua, ha ez törvényes úton megtörténik, a Bukaresti Steaua

visszakerül jogos tulajdonosa hatáskörébe. Ebben az esetben Becalinak új csapatot kell alkotnia, más névvel, emblémával és székhellyel, mert a „katonák” aligha egyeznek bele a stadion újabb „albérlésébe”. ◀

A minisztérium szerint Gigi Becali klubtulajdonos nem törvényes úton jutott hozzá a Steaua nevéhez

► Röviden

Modern sportbázis
Székelyvárságon

Elkészült a Székelyvárság sportéletében kiemelkedően fontos, a legújabb normáknak megfelelő sportbázis, amelyet június 3-án adtak át. Az avatón jelen voltak a beruházás első számú haszonélvezői, a helyi iskolások és óvodások, valamint Tamás Ernő polgármester és Borboly Csaba, a sportközpont megvalósulását jelentősen támogató Hargita Megyei Tanács elnöke. A beruházás teljes értéke közel 300 ezer lej volt, amelynek mintegy 65 százalékát a kormány által Hargita Megye Tanácsának leosztott forrásokból fedezték. Emellett a megyevezetés saját költségvetéséből is támogatta, több mint 12 százalékkal, a szükséges önrész pedig a székelyvársági polgármesteri hivatal gazdálkodta ki.

Feljutó
a Dinamo és a Giurgiu

A másodosztályú férfi kosárlabda-bajnokság zúróakkordjaként megrendezett osztályzón a Bukaresti Dinamo és a CSS Giurgiu vívta ki a feljutás jogát. Eredmények: Temesvári Timba–Giurgiu 75-71, Dinamo–Galaci CSU 82-79, Dinamo–Timba 77-67, Giurgiu–Galac 78-69, Galac–Timba 90-81, Dinamo–Giurgiu 78-66. A két feljutó a Brassói CSU Cuadrupol és a Politehnica Iași helyét veszi át az élvonalban.

Hengereltek a magyarok

Az olimpiai bajnok magyar férfi vízilabda-válogatott 16-3-ra legyőzte a brit csapatot a két együttes hétfő esti, dublini felkészülési mérkőzésén. A győztesek góljait Varga Dénes (3), Török, Hosnyánszky (2), Kiss G. (2), Varga Dániel (2), Szívós, Biros, Steinmetz Á., Hárta és Vámos szerezte. A két csapat tegnap ismét megmérkőzött egymással.

Négyet lőttek a franciák

A francia labdarúgó-válogatott az utolsó percekben szerzett három góllal 4-1-re verte a vendéglátó ukrán csapatot hétfőn este barátságos mérkőzésen, Donyeckben. A szerb labdarúgó-válogatott gól nélküli döntetlent játszott Melbourne-ben a házigazda ausztrál csapat elleni barátságos mérkőzésen.

Világbajnok
magyar pecázók

A Spro-Exner-Molnár-sziget a világ legjobb horgász klubcsapatainak versenyén az első helyen végzett a hétvégen, a szerbiai Golubacban rendezett világbajnokságon. A Milkovics Péter, Déry Gábor, Tremmel Balázs, Schmidt Attila, Palotai Krisztof, Hegyes Zoltán összeállítással magyar csapatot Nagy Attila vezette, Zelei József segédletével.

Jövőre huszonegy futam

Forma-1

Híresszefoglaló

► Jövőre augusztus 5-én kerül sor a Forma-1-es Magyar Nagydíjra a Nemzetközi Automobil-szövetség (FIA) döntésének értelmében. A 2012-es versenynaptárban 21 futam szerepel, erre a sportág történetében még nem volt példa. A helyszínek közül már csak a Török Nagydíj helyzete bizonytalan – a jogdíjról még folynak a tárgyalások –, de a FIA május 6-ra bejegyezte az isztambuli versenyt.

Az idén elhalasztott, s a Motorsport Világtanács döntésének értelmében október 30-án pótlásra kerülő Bahreini Nagydíj a 2012-es idény nyitófutama lesz, a dél-koreai viadalt azonban október helyett áprilisban rendezik meg jövőre.

Az Egyesült Államok viszályát a száguldó cirkusz ál-

lomásai közé. Legutóbb 2001 és 2007 között Indianapolisban rendeztek F1-es futamokat, jövőre a texasi Austinban kerül majd sor a versenyre június 17-én. A 2012-es szezon a tervek szerint Brazíliában zárul november 25-én.

Az idei Bahreini Nagydíj október 30-i pótlása sem biztos, miután a Forma-1 kereskedelmi jogait birtokló Bernie Ecclestone szerint az októberi időpont helyett inkább a szezon zárófutamaként kellene lebonyolítani. „Legyen ez a szezon utolsó versenye, s ha minden biztonságos és rendben van, akkor megyünk, ha pedig nem, akkor nem tartjuk meg a futamot” – javasolta áthidaló megoldásként Ecclestone. A múlt pénteken meghozott döntés szerint az eredetileg október 30-ára kiírt Indiai Nagydíjat december 11-én tartanák meg, így a vb-sorozat Újdelhiben érne véget. ◀

A 2012-es Forma-1-es versenynaptár

Március 11.: Bahreini Nagydíj, Szahír; **Március 18.:** Ausztrál Nagydíj, Melbourne; **Április 1.:** Malajziai Nagydíj, Kuala Lumpur; **Április 8.:** Kínai Nagydíj, Sanghaj; **Április 22.:** Dél-Koreai Nagydíj, Jeongam; **Május 6.:** Török Nagydíj, Isztambul; **Május 20.:** Spanyol Nagydíj, Barcelona; **Május 27.:** Monacói Nagydíj, Monte-Carlo; **Június 10.:** Kanadai Nagydíj, Montreal; **Június 17.:** Amerikai Nagydíj, Austin; **Július 1.:** Európa Nagydíj, Valencia; **Július 15.:** Brit Nagydíj, Silverstone; **Július 29.:** Német Nagydíj, Hockenheim; **Augusztus 5.:** Magyar Nagydíj, Hungaroring; **Szeptember 2.:** Belga Nagydíj, Spa Francorchamps; **Szeptember 9.:** Olasz Nagydíj, Monza; **Szeptember 30.:** Szingapúri Nagydíj, Szingapúr; **Október 14.:** Japán Nagydíj, Suzuka; **Október 28.:** Indiai Nagydíj, Új-Delhi; **November 11.:** Abu-Dzabi Nagydíj, Abu Dzabi; **November 25.:** Brazil Nagydíj, Sao Paulo.

„Bundarendőrség” Rómában

Labdarúgás

Híresszefoglaló

► A múlt héten kirobbant újabb bundabotrány után az olasz belügyminiszter külön egység felállítását kéri a rendőrségtől, amely csak a bundázással kapcsolatos ügyekkel foglalkozna.

Roberto Maroni a *La Gazzetta dello Sport* című lapnak adott interjújában arról beszélt, hogy egy speciális egység létrehozásával előzhető meg a leghatékonyabban a további ilyen esetek.

A botrány kapcsán az Olasz Olimpiai Bizottság és az Olasz Labdarúgó-szövetség elnöke is tárgyalóasztal-

hoz ült, és abban állapodtak meg, hogy szorosabb együttműködésre törekcszenek majd a kormánnyal a probléma kezelése érdekében.

Az olasz rendőrség a múlt hét elején összesen 16 embert vett őrizetbe második- és harmadosztályú meccsek manipulációjának gyanújával. Köztük volt Giuseppe Signori korábbi válogatott csatár is. A nyomozati szervek jelenleg 18 mérkőzéssel összefüggésben vizsgálódnak.

Egy másik, Moszkvából származó hír szerint bundagyánú miatt menesztették Jurij Krasznoszant, az orosz élvonalban szereplő Lokomotiv vezetőedzőjét. A

Moszkovszkije Novosztyi értesülése szerint a fővárosi klub elnök asszonya, Olga Szmorodszkaja nyíltan azzal vádolta meg a tréneret, hogy eladta a milliárdos üzletember, Szulejman Kerimov tulajdonában álló Anzsi-hacsakala elleni, a moszkvaiak 2-1-es vereségével zárult május 28-i bajnoki mérkőzést. Az újság honlapja tegnap azt írta, hogy a futballklub igazgatótanácsa ötórás ülést követően hétfő este az elnök pártjára állt, s úgy döntött: elküldik a vezetőedzőt.

A Lokomotiv az ominózus találkozó előtt még az élen állt a tabellán, most viszont az ötödik. ◀

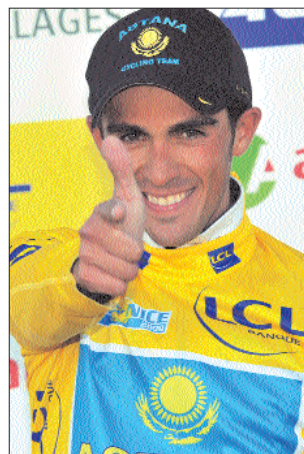
Eltanácsolják Contadort

Kerékpározás

ÚMSZ

► David Howman, a Nemzetközi Doppingellenes Ügynökség (WADA) főigazgatója felszólította a háromszoros Tour de France-győztes Alberto Contadort, hogy ne induljon el az idei francia kerékpáros körversenyen. „Jogi szempontból nincs akadálya a részvételének, ez rajta múlik” – jelentette ki az új-zélandi sportdiplomata. „Mégis azt tanácsolnám neki, hogy ne induljon.”

A spanyol sztár versenyzői jogát a Nemzetközi Kerékpáros Szövetség (UCI)

Régi szép idők. Alberto Contador

felfüggesztette tavaly, miután a Tournon adott egyik mintájában klenbuterol nyo-

maira bukkantak, ám a spanyol szövetség idén februárban felmentette, mivel bizonyítottan látta, hogy szennyezett marhahússal került a szervezetébe a tiltott anyag.

Az UCI megfellebbezte a döntést, ám Contador ügyvédei elérték, hogy a nemzetközi Sportdöntőbírószág (CAS) meghallgatása csak augusztusban legyen, így a bringás indulhat a júliusi Tournon is.

Az UCI közölte, hogy ha a CAS helyt ad a fellebbezésnek, akkor visszamenőleg törli a spanyol versenyző ideai eredményeit, így például a Giro d'Italián aratott győzelmétől is megfosztja. ◀